

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۴/۰۲/۰۵

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۱	۱۵	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ ۲	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۲	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۶۶	۷۵	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه ۱	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۸	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰ دقیقه

ریاضیات

۱- نگین دانشجوی رشته حقوق و برادرش که دهم انسانی است، امروز با هم به سینما می‌روند. نگین به فیلم‌های کمدی، اکشن و تاریخی و برادرش به فیلم‌های علمی - تخیلی و اکشن علاقه دارد. بهای بلیت برای هر نفر ۹۰ هزار تومان می‌باشد. اگر در آن روز دانشجویان ۳۰ درصد و دانش‌آموزان ۲۰ درصد تخفیف داشته باشند، آن‌ها به تماشای چه فیلمی می‌روند و چقدر هزینه می‌کنند؟

(۱) کمدی - ۱۸۰ هزار تومان (۲) کمدی - ۱۳۵ هزار تومان (۳) اکشن - ۱۸۰ هزار تومان (۴) اکشن - ۱۳۵ هزار تومان

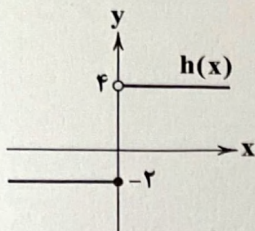
۲- اگر f و g دو تابع باشند به طوری که، $f = \{(-3, 7), (-1, \pi), (1, 4)\}$ ، $g = \{(a^2 - 6a - 26, 5), (2, 8)\}$ و $f + g = \{(1, 9)\}$ باشند، مقدار $f(\frac{a}{3})$ کدام است؟

(۱) ۷ (۲) π (۳) -۷ (۴) $-\pi$

۳- اگر $f(x) = x^2 - 8$ و $g = \{(-2, 2), (0, 0), (4, -1), (2, 2), (-4, 1)\}$ باشد، نمایش پیکانی تابع $(f+g)^2 + \frac{g+1}{f}$ چند پیکان دارد؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴- اگر $f(x) = \sqrt{x-1}$ ، $g(x) = \text{sign}(x)$ و نمودار تابع h به شکل زیر باشد، حاصل $\frac{f(g(\sqrt{48})+9)}{2h(6)-h(-6)}$ کدام است؟

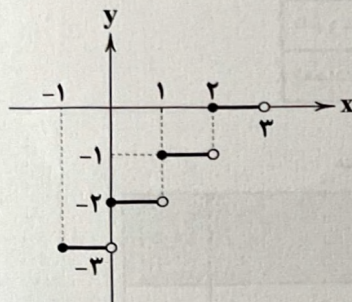
(۱) $-\frac{5}{2}$

(۲) $\frac{5}{2}$

(۳) $-\frac{5}{3}$

(۴) $\frac{5}{3}$

۵- بخشی از نمودار تابع $(f-g)(x)$ به صورت زیر است. اگر مقدار تابع g به ازای تمام مقادیر $\mathbb{R}$ برابر با ۳ باشد، ضابطه تابع $f(x)$ کدام است؟

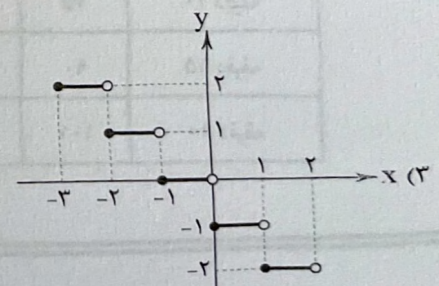
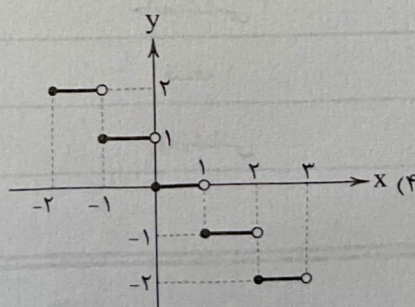
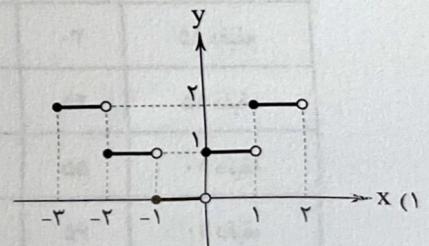
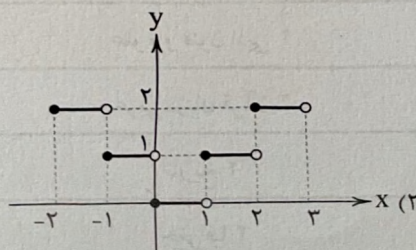
(۱) $[x] + 2$

(۲) $[x - 2]$

(۳) $[x] + 1$

(۴) $[x] - 1$

۶- اگر $f(x) = [x]$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشد، بخشی از نمودار تابع $(fg)(x)$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است.)

۷- یک شرکت در حوزه تولید قطعات پلاستیکی خودرو از سه خط تولید A، B و C در موقعیت‌ها و شرایط مختلف ایجاد شده است. توابع هزینه هر سه خط تولید به ترتیب $40x + 11000$ ، $30x + 13000$ و $50x + 15000$ برحسب تعداد کالا (x) می‌باشند. اگر تابع درآمد به صورت $200x$ باشد و مدیر عامل جهت تأمین سفارش جدید از هر خط تولید ۱۰۰۰ قطعه بفروشد. مقدار سود شرکت در این سفارش کدام است؟ (قیمت فروش هر قطعه مستقل از نام خط تولید آن است.)

(۱) ۴۵۱۰۰۰ (۲) ۴۴۱۰۰۰ (۳) ۶۸۰۰۰ (۴) ۵۰۰۰۰

۸- اگر $f(x) = x^2$ با دامنه $\{x \in \mathbb{N} | x < 10\}$ و $g = \{(x, -x^2) | x \in \mathbb{N}\}$ باشند. تفاضل کم‌ترین از بیشترین مقدار تابع $(f-g)(x)$ کدام است؟

(۱) ۱۶۴ (۲) ۸۰ (۳) ۸۲ (۴) ۱۶۰

۹- تابع $g(x) = \text{sign } x$ با دامنه اعداد منفی، $f(x) = -2x$ و $h(x) = |3x|$ با دامنه $-4 < x \leq 4$ را در نظر بگیرید. ضابطه $y = f(x) + g(x) - h(x)$ کدام است؟

(۱) x (۲) x+1 (۳) -2x+1 (۴) x-1

۱۰- کدام گزینه متن زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تورم، تغییر قیمت کالاها و خدمات در طول زمان می‌باشد. خط فقر، درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک مورد نیاز است.»

(۱) حداقل - متوسط - ماه (۲) متوسط - حداقل - روز (۳) متوسط - حداقل - ماه (۴) حداقل - متوسط - روز

۱۱- هزینه‌های صرف شده برای خرید دو ماده اولیه ضروری برای خط تولید یک کارخانه در سال ۱۳۹۰ به ترتیب برابر با ۳۱۰ و ۴۰۰ میلیون تومان بوده است. اگر شاخص بهای این دو ماده در سال ۱۴۰۳ به ترتیب برابر ۲۸۰ و ۵۱۰ باشد، هزینه خرید همان دو ماده در سال ۱۴۰۳ تقریباً چند برابر شده است؟ (سال پایه ۱۳۹۰ و شاخص بهای کالا و خدمات آن ۱۰۰ است.)

(۱) ۲ (۲) ۲/۵ (۳) ۳/۵ (۴) ۴

۱۲- یک سبد مواد غذایی شامل ۲۰۰۰ قرص نان، ۴۰ کیلوگرم گوشت قرمز و ۵۰ کیلوگرم برنج در سال ۱۳۹۲ (سال پایه) و سال ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفته است. قیمت واحد اقلام نامبرده در سال پایه به ترتیب ۲۰۰، ۵۵۰۰۰ و ۲۵۰۰۰ بوده است و در سال موردنظر به ترتیب ۲۵۰۰۰، ۶۰۰۰۰۰ و ۷۵۰۰۰ تومان بوده است. مقدار حدودی تورم این سبد کالا کدام است؟

(۱) ۷۵۰ (۲) ۸۵۰ (۳) ۸۰۰ (۴) ۷۰۰

۱۳- یک کتاب از ۹۸۰۰ کلمه در ۷۰۰ جمله که ۱۴۷۰ کلمه دشوار در آن‌ها وجود دارد، تشکیل شده است. شاخص پایه آموزش برای این کتاب کدام است؟

(۱) ۱۱ (۲) ۱۰ (۳) ۹ (۴) ۸

۱۴- درآمد کارکنان یک شرکت که به صورت افزایشی مرتب شده، $14/5$ ، 12 ، 11 ، x ، 7 ، $5/5$ ، $4/5$ ، $3/5$ میلیون تومان است. اگر خط فقر به روش نصف میانگین و نصف میانه برابر باشد، x کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۱۵- تعداد شاغلین در یک جامعه در حال حاضر برابر ۱۶۴۴۰ نفر است. یک شرکت، ۸۰۰ نفر از افراد این جامعه را استخدام کرده و مقرر گردیده از ۵ فروردین سال بعد شروع به کار کنند. در این جامعه ۱۷۶۰ نفر همچنان در جستجوی کار هستند. چند نفر باید به تعداد شاغلین اضافه شود که نرخ بیکاری امسال ۱۱ درصد شود؟ (تمام افراد جامعه ۱۶ ساله و بیشتر فرض می‌شوند.)

(۱) ۲۰۹۰ (۲) ۴۷۰۰ (۳) ۲۰۹ (۴) ۴۷۰

علوم و فنون ادبی

۱۶- در همه گزینه‌ها «ویژگی زبانی نثر سبک هندی» مشهود است؛ به جز

(۱) قبیله او همچنان که خود او و اسکندربیک ترکمان به دفعات گفته‌اند «روملو» از اویمای‌های مهم قزلباشان بودند و عده‌ای از قشون را در اختیار داشتند.

(۲) و در سده ۹۰۴ هجری ملک ماوراءالنهر بعد از محاربات بسیار از دست او به در رفت و به سلطنت کابل و آن نواحی قناعت کرد.

(۳) و شرط کاتبی آن است که مدام مجاور حضرت باشی و سابق کار یاد داری و تیزفهم و نافرموش‌کار باشی و متفحص باشی و از همه کارها تذکره همی‌داری.

(۴) اما بعد، راقم این کلمات پریشان و محرر این مقالات بی‌سامان، این جلد را نیز به اسم شاهزاده جوان‌بخت سلطنت‌شعار، عمده خواقین عالی‌تبار، وارث سریر شاهی، جالس مسند پادشاهی ... نوشته است.

۱۷- توضیحات مربوط به نویسنده و نوع هر کتاب، «همگی» درست است؛ به جز

- (۱) (عباس نامه: وحید قزوینی - نثر مصنوع) (تذکره شاه طهماسب: شاه طهماسب صفوی - نثر ساده)
- (۲) (حبیب السیر: خواندمیر - نثر بینابین) (احسن التواریخ: حسن بیگ روملو - نثر بینابین)
- (۳) (عالم آرای عباسی: اسکندر بیگ ترکمان - نثر ساده) (محبوب القلوب: میرزا برخوردار فراهی - نثر مصنوع)
- (۴) (مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری - نثر مصنوع) (رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی - نثر بینابین)

۱۸- با توجه به ویژگی های سبک هندی، کدام گزینه با توضیح مقابل آن تناسب ندارد؟

- (۱) تواریخ عمومی سبک هندی در جهت نهادینه کردن فرهنگ تشیع گام برداشتند: (قلمرو فکری)
- (۲) در سبک هندی، آمیزش زبان فارسی با دیگر زبان ها (مغولی، ترکی، عربی) نگارش کتاب هایی با عنوان فرهنگ لغت را رواج داد: (قلمرو فکری)
- (۳) در سبک هندی، استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی در نثر رواج بیشتری یافت: (قلمرو ادبی)
- (۴) از ویژگی های نثر سبک هندی «درآمیختگی نظم و نثر» است: (قلمرو زبانی)

۱۹- همه گزینه ها «ویژگی زبانی شعر سبک هندی» است؛ به جز

- (۱) در این سبک لغاتی که تا این زمان کم تر در شعر راه داشت، وارد شعر شده و رواج یافت.
 - (۲) کاربرد لغات عربی در شعر سبک هندی کم است.
 - (۳) شاعر سبک هندی تکبیت گو است و قالب حقیقی شعرش مفردات است.
 - (۴) زبان شعر سبک هندی، زبانی واقع گرا قلمداد می شود.
- ۲۰- به ترتیب «ویژگی های فکری - ادبی شعر سبک هندی» در کدام گزینه درست آمده است؟
- (۱) بیان مطالب فلسفی و عرفانی و غنایی گذشتگان به شیوه خود - استفاده از ردیف های طولانی و خوش آهنگ
 - (۲) شعر سبک هندی صورت گرا است - تکرار قافیه در سبک هندی به ندرت صورت می پذیرد.
 - (۳) شاعران سبک هندی برای مضمون سازی از هر پدیده ای در قلمرو ذهن استفاده می کردند. - بی دقتی در کاربرد جمله ها و ترکیب ها در شعر این دوره مشهود است.
 - (۴) کوشش شاعر سبک هندی ارائه خیال خاص و معنی برجسته نیست. - در شعر سبک هندی از بدیع و بیان فراوان بهره برده شده است.

۲۱- با توجه به «علوم و فنون ادبی در سه سطح زبانی، ادبی، فکری» کدام بیت مربوط به سبک هندی نیست؟

- (۱) ای که از سرو روان قد تو چالاک تر است / دل به روی تو ز روی تو طربناک تر است
- (۲) به امید چکیدن، دست و پای می زند اشکم
- (۳) شکوه مهر خامشی می خواست گیرد از لبم
- (۴) عمر اگر باشد ز قید تن رها خواهم شدن

۲۲- در هر بیت، یکی از آرایه های پر کاربرد سبک هندی وجود دارد؛ به جز

- (۱) حدیث تلخ حیف است از لب شیرین او ورنه
- (۲) اگر نه رتبه نظم است از چه رو صائب
- (۳) به داغ عاریه محتاج نیست سینه گرم
- (۴) مرا ز لعل تو یک بوسه آرزو کردن

۲۳- در همه گزینه ها، همه آرایه های «تشبیه - استعاره» وجود دارد؛ به جز

- (۱) شد محقق که بسان الف نسخ قدی است
- (۲) باغ را تحفه ز خاک قدم خویش فرست
- (۳) ای دل از یورت گه سینه برون زن خرگاه
- (۴) بر سر این کوی می کن پای محکم چون درخت

۲۴- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

- (۱) داده خویشتن ایام چو می‌گیرد باز
- (۲) بایار باش و قصه آن یار را بگو
- (۳) کسی نمی‌فهمد زبان شکوه خونین‌دلان
- (۴) چون سر شیشه می‌بسته دهان آمدهام

۲۵- وزن عروضی کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) قصه شاهان جهان بیش و کم
- (۲) عافیت از غیر نصیب تو نیست
- (۳) انصاف ده تا چون شکیبایی کند
- (۴) تاکه شد آینه تو آفتاب

۲۶- کدام بیت وزن «دوری» دارد؟

- (۱) با بحر دم از قطره زدن راه رشاد است
- (۲) زان غمزه‌های فتان زان شیوه‌های شیرین
- (۳) خواهم که بر بنیاد دل بنیاد صبری افکنم
- (۴) ای هر دو عالم جود تو ای نفس ما خشنود تو

حیف باشد که به‌جز پند ز دوران گیرم
از خود سخن مگو، که زیان در زیان ماست
من گرفتم غنچه‌سان دست از دهن برداشتم
سر حرفی که ازو خون نچکد وانکنم

نیست به‌جز قصه جور و ستم
غیر تو ای خسته طیب تو نیست
بی چون تو دلبر هم‌چو من دل‌داده‌ای
بر مه و انجم همه منت نهاد

با جام و صراحی سخن از مولی و مولا
حیران شدیم حیران شیدا شدیم شیدا
عشقش به هم بر می‌زند دیوار این بنیاد را
ای بود ما از بود تو خیری بده درویش را

۲۷- کدام بیت را می‌توان به دو شکل دسته‌بندی هجایی کرد و در هر دو شکل وزن «همسان دولختی» می‌شود؟

زهی آیت مشهور تقدس و تعالا
کمینہ جام تو دریا، کمینہ پشه‌ات عنقا
ز چین ابروی خود اوفتاده‌ای به خطا
چون فرد شوی عشق شود عین مسمما

طفلی گذشت ای بی‌خرد با خاک و گل‌بازی چرا
از تیغ گر غافل نه ای گردن برافرازی چرا

- (۱) زهی نور زهی نور زهی رایت منصور
- (۲) تو آن شاه جگرسوزی، که سلطانی و فیروزی
- (۳) خطا ز فعل خدا نیست راه چهل مرو
- (۴) با عشق درآمیز و ز اغیار پرهیز

۲۸- با توجه به سروده زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«تا کی دماغت خون کند تعمیر بنیاد جسد
محکوم فرمان قضا مشکل کشد سر بر هوا

- (۱) این سروده از «پایه‌های آوایی همسان» تشکیل شده است.
- (۲) مفهوم بیت دوم با «ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد / من ابلهانه گریزم به آگینه حصار» ارتباط معنایی دارد.
- (۳) ویژگی‌های فکری شعر سبک هندی در ابیات وجود دارد.
- (۴) در شعر همه آرایه‌های «استعاره، مجاز، تشبیه» وجود دارد.

۲۹- بیت زیر با کدام گزینه تناسب مفهومی دارد؟

«ای دوست شکر خوش‌تر یا آن‌که شکر سازد؟

- (۱) یک دم زدن از حال تو غافل نیم ای دوست
- (۲) کام دل هر عاقل، از لعل شکرخایی
- (۳) ای مه سرو قد من از رخ و قد دلنشین
- (۴) چند گویی خبر از دار جنان، ای واعظ؟

۳۰- کدام دو بیت مفهوم مشترک دارند؟

- (الف) فرقی نداشت عزت و خواری در این بساط
- (ب) چندین نقش که زیر این چرخ دوروست
- (ج) به جیب زندگی تهمت شمر نقد بقا بستن
- (د) از این سودای بی‌سود جهان صرف‌نظر بنما

بیدار شد غنا، به طمع تا زدیم پا
دوری است تعلق اگر یک سر موسست
مگر در کاغذ آتش زده مشتی شرر پیچی
کز این سودا در آخر کس ندیده غیر خسران را

د - ب (۴)

ج - الف (۳)

ب - ج (۲)

الف - ب (۱)

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۳۸ - ۳۱):

۳۱- «وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ»:

- (۱) و آن چه را که نام الله بر آن برده نشده است، نخورید!
(۲) هر چیز که نام خداوند بر آن یاد نمی شود، نخورید!
(۳) و از چیزی که نام خداوند را بر آن نمی برند، نمی خورید!
(۴) و از آن چه نام خداوند بر آن برده نشده است، نخورید!

۳۲- «كَانَ لَهَا أَبُو يَفْكُ الْأَسِيرِ وَ يُعِينُ الضَّعِيفَ عِنْدَ شِدَائِدِ الدَّهْرِ»:

- (۱) پدر او اسیران را رها می ساخت و در سختی های روزگار به ناتوان کمک می کرد!
(۲) پدرش اسیر را از بند رها می کرد و به ناتوان در سختی های روزگار یاری می رساند!
(۳) پدری داشت که اسیر را آزاد می کرد و ضعیف را هنگام سختی های روزگار کمک می کرد!
(۴) پدری داشت که اسیر را آزاد کرده بود و به انسان ضعیف در سختی روزگار یاری رسانده بود!
۳۳- «إِنَّ الْكِتَابَ الْمَفِيدَ يُضِيءُ عَقْلَ قَارِئِهِ وَ يُنْقِذُهُ مِنَ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ فَهُوَ خَيْرُ جَلِيسٍ فِي كُلِّ زَمَانٍ»:

- (۱) کتابی سودبخش است که عقل خواننده اش را روشن سازد و او را از نادانی برهاند و در هر زمانی بهترین همنشین او باشد!
(۲) کتاب مفید آن است که عقل خواننده را افزایش می دهد و او را از مصیبت نادانی می رها کند و در هر زمانی بهترین همنشین اوست!
(۳) کتاب مفید عقل خواننده اش را روشن می سازد و او را از مصیبت نادانی نجات می دهد، پس آن در هر زمانی بهترین همنشین است!
(۴) کتاب سودبخش کتابی است که عقل خواننده اش را روشن سازد و او را از مصیبت نادانی نجات دهد، پس چه خوب همنشینی در هر زمان است!

۳۴- «الْعِلْمُ نُورٌ يَقْذِفُهُ اللَّهُ فِي قُلُوبِ أَوْلِيَائِهِ»:

- (۱) علم مانند نوری است که خداوند در دل دوستدارانش قرار می دهد!
(۲) علم نوری است که خداوند آن را در دل های دوستدارانش می افکند!
(۳) علم همان نوری است که خدا در دل های آنان که دوستشان دارد، می افکند!
(۴) علم نوری است که خداوند در دل های دوستداران خود قرار داده است!

۳۵- «تَكَلِّمِي مَعَ زَمِيلَاتِكَ لِيَعْلَمَنَّ كَيْفَ يُمَكِّنُ لَهُنَّ أَنْ يَنْجَحْنَ فِي بَرَامِجِهِنَّ الدِّرَاسِيَّةِ»:

- (۱) با همکلاسی های حرف بزن تا بدانند چگونه در برنامه های درسی خود موفق شوند!
(۲) با همکلاسی های صحبت کن تا بدانی چگونه توانستند در برنامه درسی شان موفق شوند!
(۳) با همکلاسی های صحبت کن تا بدانند چگونه می توانند در برنامه های تحصیلی شان موفق شوند!
(۴) با همکلاسی های حرف بزن چه باید بدانند چگونه می شود در برنامه های تحصیلی شان موفق گردند!

۳۶- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لَا تَقُولُوا مَا لَا تَعْلَمُونَ! آن چه را نمی دانید، نگویید!
(۲) إِسْأَلُوا مَا لَمْ تَفْهَمُوا! آن چه را که نمی فهمید بپرسید!
(۳) لِيُسَافِرَ إِلَى قَرِينَتِنَا غَدًا! باید فردا به روستایمان سفر کنیم!
(۴) لَنْ نُهْمَلَ فِي الدِّرَاسَةِ! در تحصیل سهل انگاری نخواهیم کرد!

۳۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لَا تَسْتَشِرِ الْكَذَّابَ وَ الْجَاهِلَ فَتَهْلِكَ! با بسیار دروغگو و نادان مشورت نکن که تو را هلاک می کنند!
(۲) عَصَفَتْ رِيَاخٌ شَدِيدَةً فَخَرَّبَ بَيْتٌ جَنْبَ الشَّاطِئِ! بادهای شدید وزید، پس خانه ای نزدیک ساحل ویران شد!
(۳) لَا تُحَدِّثِ النَّاسَ بِكُلِّ مَا تَعْلَمُ! با مردم درباره هر آن چه می دانی، سخن مگو!
(۴) إِنْ تَجْتَهِدَ كَثِيرًا تَبْلُغَ مَا تَشْتَهِي! اگر بسیار تلاش کنی، به آن چه دوست داری، می رسی!

۳۸- «دُرُوعُكَ مِثْلُ السَّرَابِ، دُورٌ رَا بِهْ تُو نَزْدِيكَ مِي نَمَايَانْدَا» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) الْكَاذِبُ مِثْلُ السَّرَابِ الَّذِي يَقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَا
(۲) الْكَاذِبُ كَسَرَابٍ يَقْرَبُ عَلَيْكَ مَا هُوَ بَعِيدَا
(۳) الْكَاذِبُ كَالسَّرَابِ يَقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَا
(۴) إِنَّ الْكَاذِبَ مِثْلَ السَّرَابِ يَقْتَرِبُ مِنْكَ الْبَعِيدَا

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۰ و ۳۹):

۳۹- «لا تَظْلِمْ كما لا تُحِبَّ أن تَظْلِمَ و أَحْسِنَ كما تُحِبَّ أن يُحَسِّنَ إليك»:

- (۱) تَظْلِمَ: مضارع - للمخاطب - مجزء ثلاثي - متعدّد / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 (۲) تُحِبَّ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - لازم / فعل و الجملة فعلية و «لا» للنهي
 (۳) تَظْلِمَ: للمفرد المذكر المخاطب - مجزء ثلاثي (مصدره: ظلم) - مجهول / فعل و الجملة فعلية
 (۴) أَحْسِنَ: فعل أمر - للمخاطب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - مبني / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۴۰- «عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل»:

- (۱) عداوة: اسم - مفرد مؤنث - معرب / مبتدأ و مرفوع
 (۲) العاقل: اسم فاعل من فعل مزيد ثلاثي - معرّف بأل / صفة
 (۳) خيرٌ: اسم - مفرد مذکر - نكرة - معرب / خبر و مرفوع بالضمّة
 (۴) الجاهل: اسم - مفرد مذکر (جمعه: «الجهال») / مضاف إليه و مجرور

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۵ - ۴۱):

۴۱- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) هذا البرنامجُ يُساعدُنِي في تَعَلُّمِ اللُّغَاتِ!
 (۲) يُخَرِّبُ الإعصارُ البُيُوتَ الَّتِي جَنَّبَ الشَّاطِئُ!
 (۳) يُعْجِبُنِي عيدٌ يَفْرَحُ فيه المَساكِينُ و الفقراءُ!
 (۴) تُسافِرُ إلى قَرْيَةٍ صغيرةٍ وُلِدنا فيها!

۴۲- عین غير المناسب للفراغ:

- (۱) يا زميلي فأنا لم أقصد الإساءة إليك! سامحني
 (۲) يُمكنك أن رصيد جوالك عبر الإنترنت! تشعني
 (۳) علينا أن نتعلّم حتّى لا نغرق في البحر! المشي
 (۴) كان غاندي يُحِبُّ أن ينشر في العالم! السلام

۴۳- «المؤمن قليل الكلام كثير العمل» عین الأنسب لمفهوم العبارة:

- (۱) علم كز اعمال نشانیش نیست / کالبدی دارد و جانیش نیست!
 (۲) سعدی اگر چه سخندان و مصالح گوئی / به عمل کار برآید به سخندانی نیست!
 (۳) بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود / پسته بی مغز چون لب واکند رسوا شود!
 (۴) اگر چه پیش خردمند خاموشی ادب است / به وقت مصلحت آن به که در سخن کوشی!

۴۴- عین فعلاً مجهولاً یوضح اسم نكرة:

- (۱) قرأتُ قصّة مؤثّرة عن جنديٍّ أُسرَ في الحرب المفروضة!
 (۲) هو عضو في فريق يُحاول كشف أسباب الظواهر الطبيعية!
 (۳) سُجِّلَت آثار تاريخيّة كثيرة في مدينة إصفهان في التراث العالمي!
 (۴) توقّفت الحافلة ثلاثين دقيقة ليذهب المسافرون إلى دورات المياه!

۴۵- عین ما يُعادل هذا الفعل «ما فَعَلْتُ»:

- (۱) لا أفعل (۲) لم أفعل (۳) لن أفعل (۴) لم أفعل

تاریخ

۴۶- کدام عبارت‌ها درباره دو شخصیت بزرگ فلسفی ابونصر محمد بن محمد (۱) و صدرالدین محمد بن قوام شیرازی (۲) اطلاعات درستی را ارائه می‌دهند؟

- (الف) (۱) شاخص ترین چهره فلسفی عصر صفوی بود که بیش از ۵۰۰ سال قبل از (۲) می‌زیست و از شاگردان بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی و خالق نظام فلسفی نوینی از تلفیق میراث گرانقدر چهار مکتب فلسفی بزرگ بود.
 (ب) خالق کتاب دانشنامه علایی، (۱) را که از خراسان به بغداد رفت و سپس در دمشق سکونت گزید، استاد خود می‌دانست و فلسفه نوین (۲) برگرفته از فلسفه‌ای بود که (۱) آن را پایه‌گذاری کرد.
 (ج) مؤسس مکتب فلسفی حکمت متعالیه (۲) بود که قرن‌ها پس از (۱) می‌زیست، وی هم‌چنین شاگرد یکی از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان و هم‌چنین شاگرد یکی از افرادی بود که در همه علوم دینی و طبیعی و عقلی عصر خود صاحب نظر بود.
 (د) فلسفه اشراق و کلام، جزئی از مکاتبی بود که (۲) در نظام فلسفی خود در عصر پیش از صفوی از آن‌ها بهره گرفت و (۱) تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی را پایه‌گذاری کرد.

(۴) د - الف

(۳) ج - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۴۷- اقدامات و رویدادهای مطرح شده در عبارت های زیر مربوط به کدام یک از پادشاهان است؟

- (الف) اتخاذ تدابیر و سیاست های مناسب داخلی و خارجی در دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود
(ب) فراهم آمدن موجبات وحدت سیاسی و جغرافیایی ایران
(ج) تحت تسلط قرار گرفتن بخش وسیعی از سرزمین شرق ایران تا رود جیحون
(د) دستیابی الله وردی خان گرجی به بالاترین مقامات سیاسی و نظامی
(ه) تبدیل زمین های فراوان به املاک خاصه پادشاهی
(و) تثبیت و تحکیم پایه های حکومت صفوی

- (۱) ۴ مورد مربوط به شاه عباس، ۱ مورد مربوط به شاه تهماسب و ۱ مورد مربوط به شاه اسماعیل
(۲) ۳ مورد مربوط به شاه عباس، ۱ مورد مربوط به شاه اسماعیل و ۲ مورد مربوط به شاه تهماسب
(۳) ۲ مورد مربوط به شاه عباس، ۲ مورد مربوط به شاه اسماعیل و ۲ مورد مربوط به شاه تهماسب
(۴) ۲ مورد مربوط به شاه عباس، ۳ مورد مربوط به شاه تهماسب و ۱ مورد مربوط به شاه اسماعیل

۴۸- با توجه به مطالب کتاب درسی، اطلاعات مربوط به هنر و معماری در دوران های مختلف در کدام گزینه مشخص شده است؟

- (الف) هنر سفالگری، با استفاده از نقوش جانوری و گیاهی توسعه یافت و مراکز مهم سفالگری عصر سامانی از شرق ایران، یعنی نیشابور و سمرقند، به تدریج به مناطق مرکزی مانند کاشان انتقال یافت.
(ب) هنر نگارگری که تلفیقی از سنت های نقاشی ایرانی و چینی بود، بیشتر در کتاب آرای و مصور ساختن کتاب های تاریخی و متون ادبی و نیز کتاب های پزشکی، جانورشناسی و نجوم جلوه گر شد.
(ج) سرشناس ترین معماران این دوره، قوام الدین و غیاث الدین شیرازی و محمد بن محمود اصفهانی بودند که استادانی بی همتا در فنون معماری به شمار می روند.

(د) ویژگی مهم معماری این دوره، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق ها، ایوان ها و مناره های بلند و تزئین ساختمان ها با گچ بری و کاشی کاری به شیوه های گوناگون بود. در این دوره هم چنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزئین و زیباسازی بناها استفاده می شد.

- (۱) «الف» و «ب» به ترتیب مربوط به دوران غزنوی و ایلخانی و «د» مربوط به دوران تیموری و «ج» وجه مشترک دوران تیموری و ایلخانی است.
(۲) «الف» و «ب» به ترتیب مربوط به دوران سلجوقی و ایلخانی و «ج» مربوط به دوران تیموری و «د» وجه مشترک دوران تیموری و ایلخانی است.
(۳) «ج» و «د» به ترتیب مربوط به دوران تیموری و ایلخانی و «ب» مربوط به دوران تیموری و «الف» وجه مشترک دوران غزنوی و سلجوقی است.
(۴) «ب» و «ج» به ترتیب مربوط به دوران تیموری و ایلخانی و «الف» مربوط به دوران غزنوی و «د» وجه مشترک دوران غزنوی و سلجوقی است.

۴۹- تقدم و تأخر رویدادها در کدام گزینه مشخص شده اند؟

- (الف) حمله به ری که تحت حاکمیت آل بویه بود و قتل مردم شهر به بهانه اسماعیلی بودن
(ب) گسترش قلمرو از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه
(ج) نبرد سرنوشت ساز دندانقان
(د) نبرد ملازگرد

- (۱) «الف» و «ج» پیش از «ب» و «د»
(۲) «ب» و «د» پیش از «الف» و «ج»
(۳) «الف» و «د» پس از «ب» و «ج»
(۴) «ج» و «د» پس از «الف» و «ب»

۵۰- روابط علت و معلولی در کدام گزینه به طور کامل به درستی مطرح شده است؟

- (۱) مرگ نظام الملک و طغرل (علت) ← ضعف سلجوقیان (معلول) / برگزیدن یکی از سادات حسینی به خلافت توسط سلطان محمد (علت) ← تیرگی روابط با خلیفه عباسی (معلول)
(۲) هجوم مغولان به ایران (علت) ← سقوط خوارزمشاهیان (معلول) / گسترش ریح (علت) ← رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها در دوره سلجوقی (معلول)
(۳) رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری در دوران سلجوقی (علت) ← تبدیل طبقه بازرگان به یکی از مهم ترین طبقات اجتماعی (معلول) / قرار گرفتن اسماعیلیان به عنوان مهم ترین مخالفان غزنویان، سلجوقیان و عباسیان (علت) ← آزار اسماعیلیان توسط آنان (معلول)
(۴) غنای تولیدات فلزکاری عصر سلجوقی (علت) ← انتقال این هنر به سرزمین های شرق قلمرو اسلامی (معلول) / کاهش احتمال موفقیت شاه عباس (علت) ← صلح با دولت عثمانی (معلول)

۵۱- رشته و سلسله مرتبط با افراد در کدام عبارت‌ها به طور کامل به درستی مشخص شده است؟

(الف) جرجانی: پزشکی دوره سلجوقی - بیرونی: نجوم و جغرافیا دوره غزنوی - فردوسی: شاعر دوره غزنوی

(ب) روملو: مورخ دوره صفوی - فخر رازی: فلسفه و کلام دوره غزنوی - رودکی: شاعر دوره سامانی

(ج) لوکری: ریاضیات دوره سلجوقی - خواندمیر: مورخ دوره صفوی - خیام: نجوم دوره غزنوی

(د) غزالی: عالم دوران سلجوقی - بافقی: شاعر دوره صفوی - فردوسی: شاعر دوره سامانی

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۵۲- سلسله‌های ایرانی به ویژه دو سلسله «الف» و «ب» سهم بسزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند، هم‌چنین در

فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های «ج» و «د» و «ه» فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود.

نام سلسله‌های «الف» تا «ه» در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

(۱) «الف» و «ب»: طاهریان و سامانیان / «ج»، «د» و «ه»: طاهریان و صفاریان و سامانیان

(۲) «الف» و «ب»: سامانیان و آل‌بویه / «ج»، «د» و «ه»: طاهریان و صفاریان و سامانیان

(۳) «الف» و «ب»: طاهریان و سامانیان / «ج»، «د» و «ه»: طاهریان، سامانیان و آل‌بویه

(۴) «الف» و «ب»: سامانیان و آل‌بویه / «ج»، «د» و «ه»: طاهریان، سامانیان و آل‌بویه

۵۳- کدام گزینه درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر درباره مدارس در دوران مختلف تاریخی را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) در دوره صفوی به معلمان مدارس، مبصر یا مدرس می‌گفتند و از مدارس معروف آن دوران در اصفهان می‌توان به مدرسه چهارباغ،

مشهور به مدرسه شیخ لطف‌الله و مدرسه مادر شاه اشاره کرد.

(ب) دانش پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی‌شاپور که از دوره ساسانیان شروع به کار کرد، به دوره اسلامی انتقال یافت و

نخستین آثار مستقل پزشکی دوران اسلامی به دست استادان آن مدرسه نوشته شد.

(ج) نظامیه‌ها که به همت خواجه نصیرالدین توسی در شهرهای مهمی چون بغداد و اصفهان و نیشابور ساخته شدند، تا حمله هولاکوخان

در سال ۶۵۶ق. به بغداد که به نابودی آن انجامید، فعال بود.

(د) مدرسه در عصر صفوی صرفاً مرکزی برای آموزش معارف دینی بود و مدارس توسط مقام‌های حکومتی، شخصیت‌های مذهبی و برخی از

ثروتمندان خیر ساخته و حمایت می‌شد.

(۱) «الف» و «ب» همانند «ج» و «د» درست هستند. (۲) «الف» برخلاف «ب»، «ج» و «د» درست است.

(۳) «ب» برخلاف «الف»، «ج» و «د» درست است. (۴) «ب» و «ج» همانند «الف» و «د» نادرست هستند.

۵۴- کتاب‌های «احسن التواریخ» و «حبیب‌السیر» به ترتیب در دوران کدام پادشاهان و توسط چه کسانی تألیف شده‌اند؟

(۱) شاه اسماعیل اول و شاه تهماسب اول به ترتیب توسط روملو و خواندمیر

(۲) شاه تهماسب اول و شاه اسماعیل اول به ترتیب توسط خواندمیر و روملو

(۳) شاه تهماسب اول و شاه اسماعیل اول به ترتیب توسط روملو و خواندمیر

(۴) شاه اسماعیل اول و شاه تهماسب اول به ترتیب توسط خواندمیر و روملو

۵۵- کدام گزینه نمودار زیر را از نظر توالی زمانی تکمیل می‌کند؟

«زوال حکومت ایلخانان در ایران،» (الف) «ایجاد رقابت و درگیری شدید میان سران و فرماندهان قبایل برای کسب قدرت»

غلبه تیمور گورکانی بر رقیبان (ب) «.....» (ج) «تسلط بر کل ایران»

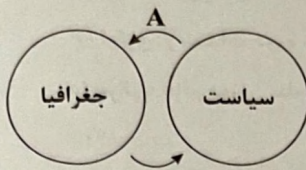
(۱) ضعف حاکمیت مغولی ماوراءالنهر - تسلط بر حکومت ماوراءالنهر - سه مرحله یورش

(۲) تسلط بر حکومت ماوراءالنهر - سه مرحله یورش - ضعف حاکمیت مغولی ماوراءالنهر

(۳) تصرف کشور توسط ترکمانان - پایان تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر - یک مرحله یورش

(۴) پایان تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر - یک مرحله یورش - تصرف کشور توسط ترکمانان

جغرافیا

۵۶- با توجه به طرح‌واره مقابل، کدام عبارت‌ها مرتبط با رابطه A است؟

(الف) کشمکش بین روسیه و اوکراین بر سر شبه جزیره کریمه

(ب) احداث تونل مانس بین انگلستان و فرانسه

(ج) احداث جزایر مصنوعی در آب‌های خلیج فارس توسط دولت امارات

(د) انتخاب جزیره کیش به عنوان منطقه آزاد تجاری

(۱) الف - ب - ج (۲) الف - ب (۳) ب - ج - د (۴) الف - د

۵۷- امروزه کدام کشورهای سلطه‌گر و از چه طریقی، سعی در کنترل منطقه خلیج فارس دارند؟

(۱) روسیه و انگلستان - نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس

(۲) انگلستان و آمریکا - ایجاد پایگاه‌های نظامی

(۳) آمریکا و انگلستان - وضع تحریم‌های اقتصادی

(۴) انگلستان و روسیه - جنگ با کشورهای منطقه

۵۸- کدام گزینه به ترتیب نوع مرزهای زیر را به درستی مشخص کرده است؟

(الف) مرز کره شمالی و کره جنوبی

(ب) مرز ایران و افغانستان

(ج) مرز آمریکا و کانادا

(د) مرز هند و پاکستان

(۱) تحمیلی - مصنوعی - طبیعی - تطبیقی

(۲) مصنوعی - غیرطبیعی - مصنوعی - تطبیقی

(۳) تحمیلی - غیرطبیعی - پیش‌تاز - غیرتحمیلی

(۴) غیرتطبیقی - تحمیلی - مصنوعی - تحمیلی

۵۹- میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشورها متأثر از چیست؟

(۱) قدرت اقتصادی دولت‌ها

(۲) ساختار انسانی این واحدها

(۳) تعداد واحدهای سیاسی درون کشورها

(۴) نوع نظام سیاسی حاکم بر آن کشورها

۶۰- طرح‌واره مقابل مربوط به ارکان ناحیه سیاسی است، کدام گزینه در مورد «الف» صحیح است؟

(الف) هیچ کشوری بدون آن، قابل تصور نیست.

(ب) عرصه‌ای برای فعالیت‌های اقتصادی و کار و زندگی مردم آن کشور محسوب می‌شود.

(ج) اقدامات دولت در زمینه خدمات‌رسانی به مردم و رفاه و تأمین اجتماعی در راستای اداره این بخش است.

(د) عنصر بنیادین یک کشور است و بدون آن، کشور معنا و مفهومی ندارد.

(۱) الف - ب (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) الف - ج

۶۱- چه تعداد از موارد زیر در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت مؤثر است؟

«داشتن قابلیت‌های محیطی مناسب - داشتن جمعیت قابل توجه - قرار داشتن در تقاطع راه‌های ارتباطی - دور بودن از مرزها - داشتن

قابلیت دفاعی مناسب - دسترسی آسان به سراسر کشور»

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۳

۶۲- کدام عبارت‌ها درباره مرزهای سیاسی صحیح است؟

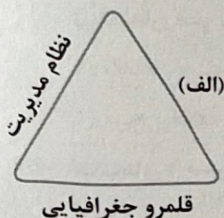
(الف) حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت یا حکومت هستند.

(ب) نحوه شکل‌گیری و ایجاد آن‌ها، تأثیر زیادی در امنیت و همکاری یا اختلاف و کشمکش بین کشورهای همسایه دارد.

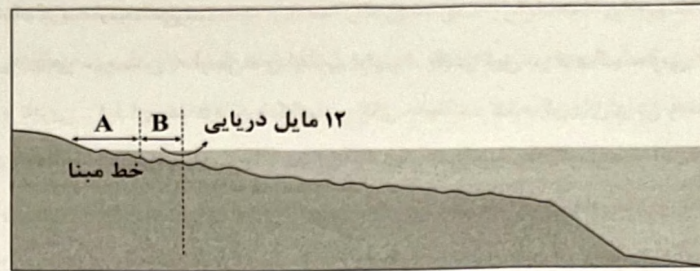
(ج) حراست از آن‌ها به عنوان یکی از وظایف عمده حکومت‌ها در بخش اداره سازه یا ساختار انسانی است.

(د) گاهی با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی و با استفاده از مختصات جغرافیایی تعیین می‌شوند، مانند مرز ایران و افغانستان.

(۱) الف - د (۲) ج - د (۳) الف - ب (۴) ب - ج

۶۳- با توجه به تصویر داده‌شده، کدام عبارت‌ها درست است؟

الف) منطقه A تحت عنوان دریای سرزمینی، هم‌چون منطقه B متعلق به کشور مجاور دریاست.

ب) منطقه B برخلاف A متعلق به هیچ کشوری نیست.

ج) در منطقه B برخلاف A همه کشورها حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

د) در منطقه A هم‌چون B، فعالیت نظامی، ایجاد تأسیسات و تحقیقات و ماهیگیری برای سایر کشورها ممنوع است.

۱) الف - ج ۲) ب - د ۳) الف - ب ۴) ج - د

۶۴- با توجه به انواع الگوی مدیریت سیاسی فضا، کدام گزینه درباره نظام سیاسی فدرال (الف) و تک‌ساخت (ب) نادرست است؟

۱) در نظام سیاسی «الف» هم‌چون «ب»، کشور به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌شود.

۲) در نظام سیاسی «ب» برخلاف «الف»، نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است.

۳) در نظام سیاسی «ب» برخلاف «الف»، حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده فعالیت‌های بخش‌های مختلف را بر عهده دارد.

۴) در نظام سیاسی «الف» هم‌چون «ب»، سراسر کشور از سیاست خارجی یکسانی تبعیت می‌کنند.

۶۵- با توجه به طرح‌واره زیر، چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده صحیح است؟

(مدل A)

(مدل B)

انواع حکومت‌ها از نظر مدیریت فضای جغرافیایی و توزیع قدرت در پهنه سرزمین

انواع نواحی از نظر مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند

الف) اتحادیه اروپا به عنوان یکی از نمونه‌های مدل A، از ۲۷ کشور اروپایی تشکیل شده و از نظام مدیریت مشترکی تبعیت می‌کنند.

ب) در کشور استرالیا به عنوان یکی از نمونه‌های مدل A، فقط یک سطح قانون‌گذاری وجود دارد و حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده ایالت‌ها را عهده‌دار است.

ج) بندر هنگ‌کنگ در چین به عنوان یکی از نمونه‌های مدل B، از جمله مناطق آزاد تجاری است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد.

د) فرانسه به عنوان یکی از نمونه‌های مدل B، دارای سیاست‌گذاری متمرکز بوده و تشکیلات اداری در سرتاسر آن یکسان است.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

جامعه‌شناسی

۶۶- دلیل پیدایش دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ در غرب می‌باشد و طی سال‌های پایانی، نگاه معنوی و دینی به سطوح

مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه در فرهنگ غرب است، با عناوین یاد کردند.

۱) پاسخ به نیاز فطری آدمی به معنویت - قرن بیستم - بحران معنویت - پساسکولاریسم

۲) مورد تردید قرار گرفتن هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - قرن نوزدهم - بحران معنویت - افول روشنگری

۳) نیاز واقعی انسان‌ها به حقایق قدسی - قرن نوزدهم - بحران معرفت - افول سکولاریسم

۴) گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی - قرن بیستم - بحران معرفت - پسامدرن

- ۶۷- به ترتیب، گزاره‌های «تردید در مبانی علوم تجربی غربی»، «انکار حقایق قدسی توسط فرهنگ غرب» و «اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در طول قرن بیستم» با کدام گزینه ارتباط دارند؟
- (۱) استقلال معرفت علمی و تجربی - نرسیدن به آرمان‌های انقلاب فرانسه - حضور دین در فرهنگ عمومی جامعه غربی
 - (۲) استقلال معرفت علمی و تجربی - گرفتاری در مرداب شکاکیت و انکار حقیقت - تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان
 - (۳) تردید در فلسفه روشنگری غرب - نرسیدن به آرمان‌های انقلاب فرانسه - ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها
 - (۴) تردید در فلسفه روشنگری غرب - گرفتاری در مرداب شکاکیت و انکار حقیقت - تداوم باورهای معنوی و دینی در فرهنگ عمومی غرب
- ۶۸- به ترتیب راه‌های شناخت در «دوران رنسانس»، «فرهنگ قرون وسطی» و «قرن نوزدهم و بیستم» کدام‌اند و کدام مورد، بیانگر ابعاد بحران معرفتی و علمی غرب نیست؟
- (۱) وحی و شهود - استدلال‌های عقلی و فلسفی - شناخت حسی و تجربی - ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی آن
 - (۲) عقل و تجربه - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا - شناخت حسی و تجربی - وابستگی معرفت‌های غیرتجربی به علم تجربی
 - (۳) عقل و وحی - استدلال‌های عقلی و فلسفی - شناخت و معرفت غیرتجربی - افول روشنگری
 - (۴) حس و تجربه - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا - شناخت و معرفت غیرتجربی - شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن
- ۶۹- دانشمندانی را که در تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند و ، برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت و اجلاس هزارهٔ ادیان در آستانهٔ قرن بیست و یکم در برگزار شد.
- (۱) اصل روشنگری علم مدرن - نقش مهم دین و معنویت در استقرار صلح جهانی - لندن
 - (۲) مبانی معرفت‌های غیرتجربی - انواع بازسازی‌شدهٔ ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی - نیویورک
 - (۳) مبانی معرفت‌های غیرتجربی - بحران‌های عمیق معرفتی و علمی در فرهنگ جدید غرب - لندن
 - (۴) اصل روشنگری علم مدرن - گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی - نیویورک
- ۷۰- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- (الف) کدام گروه، حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بودند؟
- (ب) جهان غرب برای برون‌رفت از بحران معرفتی در دوران رنسانس، کدام روش را در شناخت علمی نادیده گرفت؟
- (ج) کدام عامل، باعث آسیب‌پذیری بیشتر دولت‌های کشورهای مسلمان در برابر کشورهای غربی بوده است؟
- (د) مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان چیست؟
- (۱) منورالفکران غربگرا - حس و تجربه - خودباختگی و شیفتگی در برابر فرهنگ غرب - نیاز فطری آدمی به دین در زندگی دنیوی
 - (۲) روشنفکران چپ - وحی و شهود - میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی - نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی
 - (۳) روشنفکران چپ - عقل و وحی - تشکیل حکومت‌های سکولار در کشورهای مسلمان - ریشه داشتن سنت‌های قدسی در زندگی دنیوی
 - (۴) منورالفکران غربگرا - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا - وابستگی دولت‌های کشورهای اسلامی به غرب - نیاز همیشگی دین به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی
- ۷۱- مصادیق «الف»، «ب»، «ج» و «د» در جدول زیر، به ترتیب کدام مفاهیم می‌باشد؟
(ب)	مطرح شدن سکولاریسم به صورت آشکار	(الف)	نمونهٔ رونق‌بخشی به بازار معنویت‌های کاذب
پیامد حکومت منورالفکران غربگرا در کشورهای اسلامی	(د)	دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی	(ج)
- (۱) عمل به حق و پرهیز از باطل - استبداد استعماری - اصالت‌بخشی به انسان دنیوی در قرن بیستم - فرهنگ پسامدرن
 - (۲) عمل به حق و پرهیز از باطل - استبداد ایلی و قومی - چالش‌های معنوی، دینی، قدسی و اخلاقی - فرهنگ مدرن
 - (۳) فقاقت و عدالت - استبداد استعماری - انواع بازسازی‌شدهٔ ادیان و عرفان‌های شرقی - فرهنگ مدرن
 - (۴) فقاقت و عدالت - استبداد ایلی و قومی - جست‌وجوی سنت‌های دینی توسط نخبگان غربی - فرهنگ پسامدرن

۷۲- به ترتیب هر یک از عبارتهای زیر، با کدام گزینه ارتباط دارد؟

(الف) حضور سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارگر را برای کشورهای اسلامی، فرصت می‌دانستند.

(ب) نمونه‌ای از قدرت‌های سکولاری که آرمان‌های منورالفکران غربزده را با حمایت دولت‌های غربی، دنبال می‌کردند.

(ج) بسیاری از آنان، قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

(د) این گروه که بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند، نیز خود را بیدارگر می‌دانستند.

(۱) منورالفکران غربگرا - امان‌الله‌خان در افغانستان - روشنفکران چپ - نسل دوم روشنفکران

(۲) نخستین بیدارگران اسلامی - رضاخان در ایران - نخستین بیدارگران اسلامی - منورالفکران غربگرا

(۳) نخستین بیدارگران اسلامی - جمال عبدالناصر در مصر - روشنفکران چپ - روشنفکران چپ

(۴) منورالفکران غربگرا - آتاتورک در ترکیه - نخستین بیدارگران اسلامی - منورالفکران غربگرا

۷۳- نخستین بیدارگران اسلامی، به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند، آن‌ها خطر غرب را بیشتر در آن می‌دیدند و

برخی از آنان، را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند و نمونه‌ای از حرکت‌های نخستین بیدارگران اسلامی در جهان اسلام است.

(۱) عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری - تشکیل حکومت سکولار در کشورهای اسلامی - اصلاحات میرزا تقی‌خان امیرکبیر

(۲) سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی - دوری مسلمانان از عمل به اسلام - اقدامات سید جمال اسدآبادی و شاگردانش

(۳) عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری - دوری مسلمانان از عمل به اسلام - حکم میرزای شیرازی در تحریم تنباکو

(۴) سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی - تشکیل حکومت سکولار در کشورهای اسلامی - تدوین رساله‌های جهادی

۷۴- تعداد عبارتهای صحیح را مشخص کنید و کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) منورالفکران غربگرا، همانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند.

(ب) دلیل قدرتمندی کشورهای غربی، از دید نخستین بیدارگران اسلامی، این است که عملکرد آن‌ها، اغلب مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.

(ج) تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، منورالفکران غربگرا در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند.

(د) روشنفکران چپ، حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند که یکی از عوامل پدید آمدن روشنفکری التقاطی چپ شد.

(۱) ۳ - ص - غ - ص (۲) ۳ - ص - غ - ص (۳) ۲ - غ - ص - غ - ص (۴) ۲ - ص - ص - غ - غ

۷۵- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با «روشنفکران چپ» درست است، ولی در ارتباط با «منورالفکران غربگرا» درست نیست؟

(۱) روشنفکران چپ که بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند، خود را بیدارگر می‌نامیدند - نسبت به کشورهای استعمارگر، احساس خطر نمی‌کردند بلکه حضور سیاسی و اقتصادی استعمارگران را فرصت می‌دانستند و به ناسیونالیسم روی آورده بودند.

(۲) قدرت روشنفکران چپ در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت - منورالفکران غربگرا مورد حمایت دولت‌های استعمارگر غربی بودند و این دولت‌ها به کمک آنان توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند.

(۳) حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود - اعتراض منورالفکران غربگرا به روشنفکران چپ، از نوع اعتراضات طی قرن بیستم به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود.

(۴) روشنفکران چپ که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در کشورهای اسلامی سخن گفتند، حکومت‌های سکولار تشکیل دادند - منورالفکران غربگرا که از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند، روشنفکری التقاطی چپ را در جوامع غربی پدید آوردند.

فلسفه

۷۶- کدام گزینه به بهترین نحو بیانگر رابطه بین اندیشه‌های سقراط و افلاطون در مجموعه آثار افلاطون است؟

(۱) براساس مجموعه آثار افلاطون، افلاطون به میزان زیادی اندیشه‌های سقراط را در آثارش بازتاب داده است.

(۲) مجموعه آثار افلاطون به میزان زیادی نشان می‌دهد که افلاطون از اندیشه‌های سقراط فاصله گرفته است.

(۳) براساس مجموعه آثار افلاطون، سقراط تنها به عنوان یک شخصیت تاریخی در آثار افلاطون حضور دارد.

(۴) مجموعه آثار افلاطون نشان می‌دهد که اندیشه‌های سقراط هیچ تأثیری بر دیدگاه‌های افلاطون نداشته است.

۷۷- کدام گزینه به درستی ویژگی‌های نفس را براساس دیدگاه انسان‌شناسی فلسفی افلاطون توصیف نمی‌کند؟

- (۱) نفس جزء عقلانی انسان است و تنها موجودی می‌باشد که به طور خاص دارای خرد است.
- (۲) نفس علاوه بر غیرقابل مشاهده بودن، موجودی عاقل، غیرفانی و جاوید نیز هست.
- (۳) نفس بخشی از وجود انسان است که هم قابلیت حیات دارد و هم قوه‌ای ناطق است.
- (۴) نفس بارزترین دارایی انسان است که دائم و در هر حالتی به فضائل آراسته است.

۷۸- کدام یک از گزینه‌های زیر، بهترین توصیف از تعبیر فلسفی «بدن بدون نفس» از دیدگاه ارسطو را ارائه می‌دهد؟

- (۱) موجودی فاقد هرگونه حیات، حرکت، ادراک و تفکر است.
- (۲) موجودی که نفس آن به طور کامل به فعلیت رسیده است.
- (۳) موجودی فاقد نطق که می‌تواند به حیات خود ادامه دهد.
- (۴) موجودی که نفس آن هنوز در حالت بالقوه باقی مانده است.

۷۹- دکارت، کدام یک از گزاره‌های زیر را می‌پذیرد؟

- (۱) نفس و بدن، به دلیل کاملاً مجزا بودن، ارتباطی با هم ندارند.
- (۲) حقیقت انسان، از قوانین فیزیکی تبعیت نمی‌کند.
- (۳) خاصیت‌های روح و بدن، فقط در برخی موارد مشابه هستند.
- (۴) بدن انسان نمی‌تواند بدون نفس وجود داشته باشد.

۸۰- براساس استدلال کانت در اثبات اختیار و اراده آزاد انسان، کدام یک از گزاره‌های زیر به درستی بیانگر رابطه بین اختیار، نفس و اخلاق است؟

- (۱) اختیار و اراده آزاد انسان وجود خارجی ندارند و صرفاً ساخته ذهن و حاصل تأملات ذهنی‌اند که انسان برای توجیه اخلاق به آن‌ها متوسل می‌شود.
- (۲) اختیار و اراده آزاد انسان به مثابه ویژگی‌های نفس، مبنای اخلاق و وجدان اخلاقی‌اند و بدون آن‌ها، انسان نمی‌تواند موجودی اخلاقی تلقی شود.
- (۳) اختیار و اراده آزاد انسان در حقیقت، از ویژگی‌های بدن مادی انسان محسوب می‌شوند و نفس تنها نقش فرعی در شکل‌گیری اخلاق ایفا می‌کند.
- (۴) وجدان اخلاقی و اراده آزاد انسان ناشی از تعامل بین یک حقیقت روحانی برتر و بدن مادی است و هیچ‌یک به تنهایی قادر به ایجاد اخلاق نیستند.

۸۱- براساس دیدگاه مارکس، نیاز به اخلاق و نیاز به اجتماع و قانون از کجا نشئت می‌گیرند و کدام نیازها به عنوان نیازهای اصلی انسان در نظر

گرفته شده‌اند؟ (به ترتیب)

- (۱) نیازهای اجتماعی - نیازهای مادی
- (۲) نیازهای مادی - نیازهای مادی
- (۳) نیازهای اجتماعی - نیازهای عاطفی
- (۴) نیازهای مادی - نیازهای اجتماعی

۸۲- کدام جمله به بهترین نحو، عقیده داروینیست‌ها را بیان می‌کند؟

- (۱) حقیقت انسان کاملاً متمایز از حقیقت سایر حیوانات است.
- (۲) انسان هم کاملاً پیچیده‌تر و هم برتر از سایر حیوانات است.
- (۳) پیچیدگی یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد انسان است.
- (۴) انسان به جز پیچیدگی بیشتر، تفاوت حقیقی با حیوانات ندارد.

۸۳- کدام یک از موارد زیر به عنوان یکی از دستاوردهای فیلسوفان مسلمان در زمینه انسان‌شناسی قابل ذکر است؟

- (۱) رد کامل اندیشه‌های یونانی و ارائه نظام فلسفی با الهام از آموزه‌های دینی خود
- (۲) تأکید بر اصالت تجربه بیش از تأکید بر اصالت عقل در شناخت حقیقت انسان
- (۳) تبیین حقیقت انسان با تکیه بر آرای فلاسفه، آموزه‌های دینی و فلسفی خود
- (۴) تلاش صرفاً مبتنی بر وحی برای فهم حقیقت متعالی انسان و جایگاه برتر او

۸۴- تقلیل انسان به یک موجود صرفاً زمینی و مادی و در عین حال پذیرش ویژگی‌های متعالی و ارزشمندی مانند آزادگی، کرامت انسانی، نوع‌دوستی

و فضائل مشابه، از نظر فیلسوفان مسلمان، ناسازگار است. این دیدگاه فیلسوفان مسلمان، بر چه مبانی فلسفی و انسان‌شناختی استوار نیست؟

- (۱) انسان به عنوان موجودی دو بُعدی تعریف می‌شود که صرفاً بُعد معنوی او می‌تواند منشأ ویژگی‌های متعالی و ارزشمند وی شود.
- (۲) انسان موجودی است که تمام ویژگی‌های متعالی او ناشی از تأثیرات اخلاقی و تربیتی است و ارتباطی با بُعد مجرد یعنی نفس ندارد.
- (۳) انسان بدون بُعد مجرد خود نمی‌تواند به فضائل دست یابد، چرا که این ویژگی‌ها فراتر از محدودیت‌های صرفاً مادی و زمینی هستند.
- (۴) برای درک ماهیت انسان، باید به نفس توجه کرد، زیرا مفاهیم متعالی اگر صرفاً از منظر مادی نگریسته شوند، معنای خود را از دست می‌دهند.

۸۵- کدام عبارت به نحو مناسب تری رابطه میان شهود عرفانی و استدلال فلسفی را در اندیشه سهروردی تحلیل می کند؟

- (۱) می توان از طریق شهود درونی و الهامات معنوی، بسیاری از حقایق را درک کرد و سپس آن ها را به زبان فلسفه و استدلال بیان کرد.
- (۲) استدلال فلسفی ابزاری ناکارآمد برای درک حقیقت است و شهود عرفانی به عنوان راهی مطمئن برای رسیدن به معرفت حقیقی است.
- (۳) شهود عرفانی و استدلال فلسفی دو مسیر کاملاً مستقل هستند که تعاملی با یکدیگر ندارند و هر یک به تنهایی به حقیقت دست می یابند.
- (۴) شهود عرفانی و استدلال فلسفی تنها در برخی موارد با یکدیگر تعارض دارند و نمی توان هر یک را به حوزه های کاملاً متفاوت متعلق دانست.

۸۶- براساس دیدگاه شیخ اشراق، اگر نور وجود به پایین ترین حد خود برسد، چه اتفاقی می افتد؟

- (۱) نفس انسان به کمال می رسد. (۲) انوار بعدی طلوع می کنند. (۳) مغرب عالم قرار می گیرد. (۴) مشرق عالم قرار می گیرد.

۸۷- شیخ اشراق چگونه نفس انسانی را توصیف می کند و چه ارتباطی بین نفس و مراتب وجود قائل است؟

- (۱) نفس انسانی ترکیبی مساوی از نور و ظلمت است و با صعود به مراتب بالاتر، به حقیقت نوری خود نزدیک می شود.
- (۲) نفس انسانی، نورش را از منبع اصلی نور یعنی نورالانوار گرفته است، لذا همواره به حقیقت نورالانوار نزدیک است.
- (۳) چون نفس انسانی ترکیبی از نور و ظلمت است، بنابراین همواره در پایین ترین حد از مراتب وجود قرار گرفته است.
- (۴) نفس انسانی بخشی از سلسله مراتب وجود است که زمانی از مشرق عالم، دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن است.

۸۸- براساس فلسفه سهروردی، چه مفهومی از مغرب عالم ارائه می شود؟

- (۱) مغرب عالم در واقع، جایی است که نور وجود به پایین ترین حد و مرتبه خود می رسد و نشان دهنده دورترین نقطه از منبع اصلی نور است.
- (۲) مغرب عالم، نماد ظلمت محض و دوری از نور حقیقی است که در آن، نفس انسان از بدن خود جدا شده و بدن در تاریکی غرق می شود.
- (۳) مغرب عالم، نماد بدن یا جنبه ظلمانی انسان است که در مقابل آن، مشرق عالم یا همان نفس که جنبه نورانی وجود است، قرار می گیرد.
- (۴) مغرب عالم، مفهومی است که هیچ ارتباطی با نور یا ظلمت ندارد و تنها نشان دهنده یک نوع نگاه تمثیلی به سلسله مراتب وجود است.

۸۹- براساس حکمت ملاصدرا، کدام یک از گزاره های زیر در مورد رابطه روح و بدن، مناسب ترین توضیح را ارائه داده است؟

- (۱) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند به گونه ای که روح باطن بدن است و هر اتفاقی در یکی، بر دیگری تأثیر مستقیم می گذارد.
- (۲) روح موجودی مستقل از بدن است که تنها در مراحل خاصی از رشد جسمانی با بدن ارتباط برقرار می کند یا بر آن تأثیر می گذارد.
- (۳) روح و بدن دو بُعد کاملاً مجزا از حقیقت انسان هستند که تنها در شرایط خاص می توانند بر یکدیگر تأثیر متقابلی بگذارند.
- (۴) روح و بدن دو موجود کاملاً مجزا هستند که به طور اتفاقی در کنار هم قرار گرفته اند و هیچ تأثیر متقابلی بر یکدیگر ندارند.

۹۰- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) از منظر مکتب فلسفی ملاصدرا، انسان دارای استعداد بی نهایت است، اما این استعداد به تنهایی تضمین کننده رسیدن وی به کمالات نیست.
- (۲) از نظر ملاصدرا، انسان در ابتدای زندگی خود، هویت مشخصی ندارد و این هویت در طول زندگی و براساس انتخاب ها و اعمال او شکل می گیرد.
- (۳) از نظر ملاصدرا، انسان می تواند مسیرهای مختلفی را در زندگی خود انتخاب کند، اما مسیر تکامل به سوی خدا می تواند او را به کمالات واقعی برساند.
- (۴) براساس مکتب فلسفی ملاصدرا، ذات انسان در طول زمان و براساس اعمال و تجربیاتش دگرگون نمی شود، بلکه هویت وی از همان ابتدا ثابت است.

روان شناسی

۹۱- به ترتیب منبع انگیزه در هر یک از عبارت های زیر کدام است؟

- کار کردن برای درآمد بیشتر

- کمک به خلق برای گرفتن ترفیع درجه جایگاه اجتماعی

- عبادت تا پاسی از شب برای آرامش قلب

- عشق ورزیدن به انسان ها به دلیل تنها نماندن و جلب توجه

(۲) درونی - درونی - بیرونی - درونی

(۱) بیرونی - بیرونی - درونی - بیرونی

(۴) بیرونی - درونی - درونی - بیرونی

(۳) درونی - بیرونی - بیرونی - درونی

۹۲- عبارت‌های مندرج در کدام گزینه زیر همگی نادرست است؟

- (۱) به برادریم علاقه دارم، اما سال به سال به منزلش نمی‌روم (ناهماهنگی شناختی) - هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد. (هدف)
- (۲) بار ارزشی اراده همیشه مثبت است - در مسیر رسیدن به هدف، حرکت کردن، نیز خودش نوعی موفقیت محسوب می‌شود.
- (۳) این‌که فرد می‌داند چاقی برایش ضرر دارد و می‌خواهد رژیم بگیرد یعنی برای رفع درماندگی آموخته‌شده، رفتار خود را تغییر داده است - اهداف بالا و دست‌نیافتنی هرگز انگیزه تلاش و عمل را ایجاد نمی‌کند.
- (۴) بار ارزشی ناهماهنگی شناختی، گاهی مثبت و گاهی منفی است - بار ارزشی باورها می‌تواند منفی یا مثبت باشد.

۹۳- اسناد در هر یک از عبارت‌های زیر چگونه است؟

- اگر افراد یک کشور پشتکار برای توسعه آن داشته باشند، آن کشور حتماً پیشرفت می‌کند.
- اگر دخالت‌های نابه‌جای خانواده‌ام نبود، حتماً در زندگی زناشویی موفق می‌شدم.
- اگر ظرفیت ذهنی بالایی داشتم، حتماً در یادگیری زبان انگلیسی موفق بودم.
- اگر در درس خواندن تمرین منظم داشتم، بیشتر موفق می‌شدم.

- (۱) درونی، پایدار و غیرقابل کنترل - درونی، پایدار و قابل کنترل - بیرونی، ناپایدار و قابل کنترل - پایدار و غیرقابل کنترل
 - (۲) درونی، ناپایدار و قابل کنترل - بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل - درونی، پایدار و غیرقابل کنترل - درونی، ناپایدار و قابل کنترل
 - (۳) بیرونی، ناپایدار و قابل کنترل - درونی، ناپایدار و غیرقابل کنترل - بیرونی، ناپایدار و قابل کنترل - درونی، ناپایدار و قابل کنترل
 - (۴) بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل - بیرونی، ناپایدار و قابل کنترل - درونی، پایدار و قابل کنترل - بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل
- ۹۴- اگر مونا بگوید «من چه به انسان‌ها احترام بگذارم و چه احترام نگذارم، همیشه از جانب آن‌ها طرد شده و مورد بی‌احترامی قرار می‌گیرم»، با کدام عامل نگرشی زیر مواجه است؟

- (۱) ناهماهنگی شناختی
- (۲) ادراک کارایی کاذب
- (۳) درماندگی آموخته‌شده
- (۴) عدم هدفمندی

۹۵- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار ما می‌شود، چه نام دارد؟
 - عاملی که شدت و جهت حرکت ما را به سوی رفتاری معین مشخص می‌کند، چه نام دارد؟
 - عوامل شکل‌دهنده کدام مفهوم، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد قرار دارد؟
- (۱) انگیزه - انگیزه - نگرش
 - (۲) نگرش - نگرش - انگیزه
 - (۳) انگیزه - نگرش - انگیزه
 - (۴) نگرش - انگیزه - نگرش

۹۶- انگیزه جبران شکست در کدام گزینه زیر بیشتر است؟

- (۱) المیرا می‌گوید اگر شانس داشتم، حتماً کار خوب پیدا می‌کردم.
- (۲) سعید می‌گوید اگر هوش بالا داشتم، حتماً شاگرد اول می‌شدم.
- (۳) زهرا می‌گوید اگر در کشورم جنگ نبود، پیشرفت می‌کردم.
- (۴) رضا می‌گوید اگر بیشتر کار می‌کردم، درآمد بیشتر بود.

۹۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) حرفه معلمی را دوست دارم اما می‌دانم شغل پرچالشی است ← تعارض اجتناب - اجتناب
- (۲) نمی‌دانم از بین دو شغل جذاب مشاوره و پژوهش، کدام را انتخاب کنم ← تعارض گرایش - اجتناب
- (۳) هم نمی‌خواهم دروغ بگویم هم نمی‌خواهم به مهمانی کسل‌کننده دوستم بروم ← تعارض گرایش - گرایش
- (۴) اگر جریمه سنگین ماشین خود را ندهم، ماشین به پارکینگ می‌رود ← تعارض اجتناب - اجتناب

۹۸- روش میان‌بر در کدام تصمیم‌گیری‌های زیر بیشتر کاربرد دارد؟

- (۱) ساده و معمولی
- (۲) معمولی و پیچیده
- (۳) مهم و پیچیده
- (۴) مهم و ساده

۹۹- در کدام حالت تصمیم‌گیری، اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد؟

- (۱) وقتی در تصمیم‌گیری سودمندی بیشتر از هزینه‌ها باشد.
- (۲) وقتی تصمیم‌گیری مزیت کمی داشته باشد.
- (۳) وقتی تصمیم‌گیری با خطر همراه باشد.
- (۴) وقتی تصمیم‌گیری هزینه داشته باشد.

۱۰۰- کدام تصمیم‌گیری زیر از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده با بقیه متفاوت است؟

- (۱) انتخاب رئیس سازمان صدا و سیما
- (۲) انتخاب رئیس قوه قضائیه
- (۳) انتخاب رئیس مجلس
- (۴) انتخاب فرماندهی کل ارتش

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۴/۰۲/۰۵

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

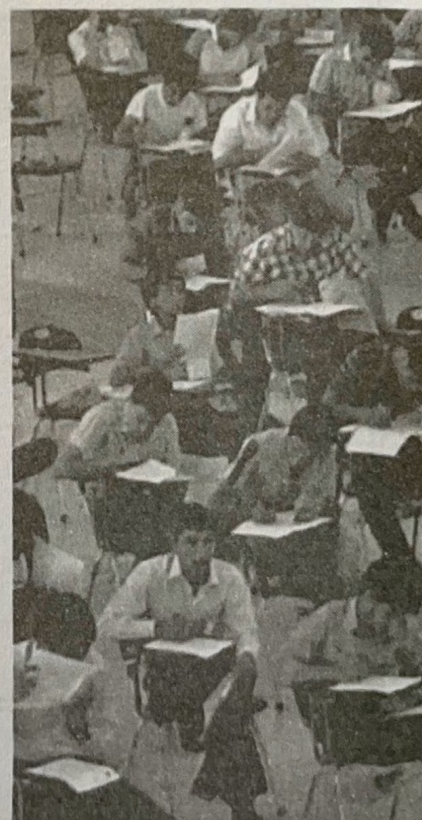
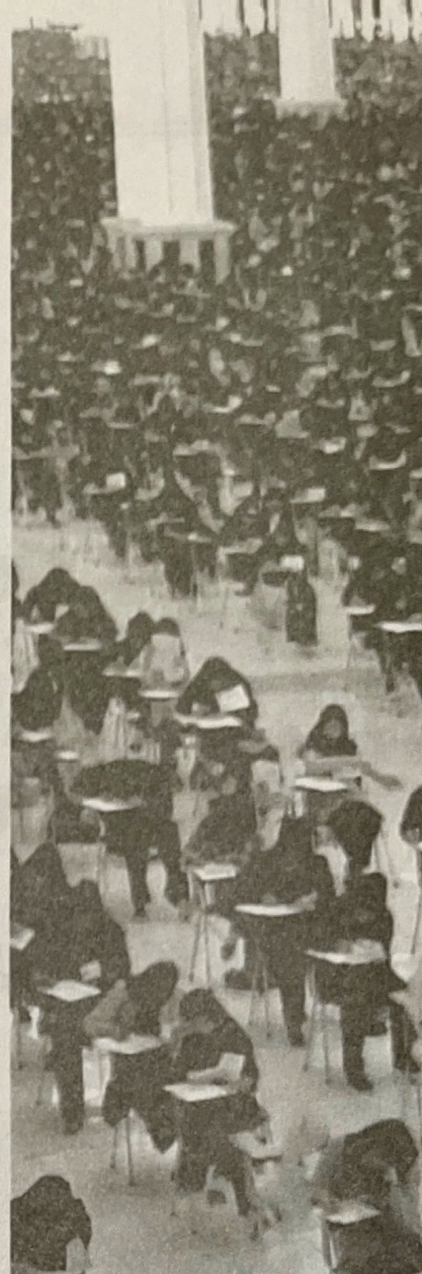
نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۲	۱۵	۱	۱۵	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۲	۱۵	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۲	۱۵	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ ۲	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۲	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۶۶	۷۵	۱۰ دقیقه
۷	فلسفه ۱	۱۵	۷۶	۹۰	۱۵ دقیقه
۸	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰ دقیقه

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
ریاضی و آمار	رتوف مهرخواه	ندا فرهختی - مینا نظری - زهرا ساسانی
علوم و فنون ادبی	حسین حسینی بیدختی	سعید ایرانزاد - سکینه کنفی
عربی	روح الله اصغری	شاهو مرادیان - عاطفه دستخوش
تاریخ	زهرا فروغی	مریم پارسائیان
جغرافیا	ملیحه گرجی	
جامعه‌شناسی	سیروس نبی‌زاده	
فلسفه	حیدر جلالی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	

آماده سازی آزمون
مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی
بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری
برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری
بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی
ویراستاران فنی: ساناز فلاخی - مریم پارسائیان - سپیده‌سادات شریفی - فاطمه عبدالله‌خانی - نوشین تاکی
سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی
صفحه‌آرا: فرهاد عبدی
طراح شکل: آرزو گلفر
حروف‌نگاران: ربابه الطافی - فرزانه رجبی - مینا عباسی - سحر فاضلی - حدیث فیض‌الهی - مریم قلی‌پور
مهندسان: مهناز کاظمی - فاطمه میرزایی

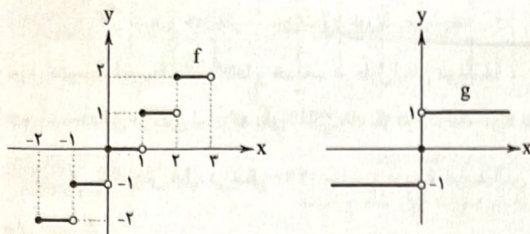
۵ با توجه به توصیف بیان شده برای تابع g ، ضابطه آن به صورت $g(x) = 3$ می‌باشد. از طرفی می‌دانیم $(f-g)(x) = f(x) - g(x)$ است. پس داریم:

$$(f-g)(x) = f(x) - 3$$

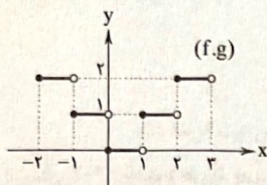
با توجه به نمودار درمی‌یابیم $(f-g)(x) = [x] - 2$ ، بنابراین:

$$[x] - 2 = f(x) - 3 \Rightarrow f(x) = [x] + 1$$

۶ نمودار دو تابع $f(x)$ و $g(x)$ به صورت زیر می‌باشد:

در صورت ضرب شدن این دو تابع، نمودار تابع $f(x)$ در $x \geq 0$ هیچ تغییری نمی‌کند و در $x < 0$ نسبت به محور x قرینه می‌شود. به این ترتیب گزینه (۲) درست است:

۷ طبق تابع درآمد شرکت، درآمد حاصل از فروش این ۳۰۰۰ قطعه برابر با $200 \times 3000 = 600000$ است. جهت محاسبه هزینه هر ۱۰۰۰ کالا از هر خط تولید داریم:

$$A \text{ هزینه تولید } 1000 \text{ قطعه از خط تولید } 40 \times 1000 + 11000 = 51000$$

$$B \text{ هزینه تولید } 1000 \text{ قطعه از خط تولید } 30 \times 1000 + 13000 = 43000$$

$$C \text{ هزینه تولید } 1000 \text{ قطعه از خط تولید } 50 \times 1000 + 15000 = 65000$$

پس کل هزینه برابر با $51000 + 43000 + 65000 = 159000$ می‌باشد. پس سود این سفارش برابر است با:

$$600,000 - 159,000 = 441,000$$

۸ با توجه به تعریف دو تابع نتیجه می‌گیریم که:

$$f(x) = x^2, D_f = \{1, 2, \dots, 9\}$$

$$g(x) = -x^2, D_g = \{1, 2, 3, \dots\}$$

ضابطه و دامنه تابع $f-g$ به صورت زیر می‌باشد:

$$(f-g)(x) = x^2 - (-x^2) = 2x^2, D_f \cap D_g = \{1, 2, 3, \dots, 9\}$$

با توجه به ضابطه تابع $(f-g)(x)$ بیشترین مقدار آن به ازای $x=9$ و کمترین مقدار آن به ازای $x=1$ محاسبه می‌شود:

$$(f-g)(9) = 2 \times 9^2 = 162 \text{ و } (f-g)(1) = 2 \times 1^2 = 2$$

در آخر تفاضل کمترین از بیشترین مقدار برابر است با: $162 - 2 = 160$

۱ اگر تماشای یک فیلم را برای هر فرد یک نظر بگیریم که دامنه آن سبک فیلم مورد علاقه و برد آن هزینه بلیت باشد، طبیعتاً تابع مجموع در دامنه مشترک اتفاق می‌افتد و سبک فیلمی که مورد علاقه هر دو باشد، اکشن است. حال با توجه به تخفیفات گفته شده، هزینه بلیت هر یک را محاسبه می‌کنیم. نگین ۳۰ درصد تخفیف دانشجویی دارد، پس ۷۰ درصد قیمت بلیت را می‌پردازد و برادرش ۲۰ درصد تخفیف دارد که ۸۰ درصد قیمت بلیت را می‌پردازد:

$$\frac{70}{100} \times 90000 = 63000 \text{ تومان}$$

$$\frac{80}{100} \times 90000 = 72000 \text{ تومان}$$

پس آن‌ها به تماشای فیلم اکشن می‌روند و جمعاً ۱۳۵ هزار تومان هزینه می‌کنند.

۲ با توجه به دامنه تابع $f+g$ نتیجه می‌گیریم که دامنه مشترک در

توابع f و g به صورت $\{1\}$ می‌باشد. پس نتیجه می‌گیریم که $a^2 - 6a - 26 = 1$ می‌باشد. حال جهت پاسخ به سوال باید مقدار a را بیابیم:

$$a^2 - 6a - 27 = 0 \Rightarrow (a-9)(a+3) = 0 \Rightarrow a=9, a=-3$$

ورودی تابع f مقدار $\frac{a}{3}$ می‌باشد. این مقدار می‌تواند -1 یا $\frac{2}{3}$ باشد که با توجه به دامنه تابع f داریم:

$$f(-1) = \pi$$

۳ دامنه تابع f تمام اعداد حقیقی و دامنه تابع g

مجموعه $\{-4, -2, 0, 2, 4\}$ می‌باشد. پس دامنه مشترک توابع f و g به صورت $\{-4, -2, 0, 2, 4\}$ می‌باشد. اما باید x هایی که تابع f را صفر می‌کنند از دامنه مشترک حذف کنیم:

$$f(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 8 = 0 \Rightarrow x^2 = 8 \Rightarrow x = 2$$

پس دامنه تابع $\frac{g+1}{f}$ به صورت $\{-4, -2, 0, 2, 4\}$ می‌باشد. از این رو این تابع به تعداد اعضای دامنه، یعنی ۴ پیکان خواهد داشت.

۴ ابتدا نمودار تابع h را تحلیل می‌کنیم و ضابطه آن را مشخص

می‌کنیم. در دامنه $x \leq 0$ تابع ثابت $y = -2$ و در دامنه $x > 0$ تابع ثابت $y = 4$ رسم شده است، پس داریم:

$$h(x) = \begin{cases} -2 & ; x \leq 0 \\ 4 & ; x > 0 \end{cases}$$

حال با توجه به خواسته سؤال مقادیر زیر را محاسبه می‌کنیم:

$$g(\sqrt{48}) = \text{sign}(\sqrt{48}) = 1$$

$$\Rightarrow \text{صورت } f(1+9) = f(10) = \sqrt{10-1} = \sqrt{9} = 3$$

$$\begin{cases} h(6) = 4 \\ h(-6) = -2 \end{cases} \Rightarrow \text{مخرج} = 2(4) - (-2) = 10$$

در آخر داریم:

$$\frac{f(g(\sqrt{48})+9)}{2h(6)-h(-6)} = \frac{3}{10} = 0.3$$

۱۴ ۳ داده‌ها به ترتیب (افزایشی) هستند، پس میانه برابر است با:

$$\frac{7+x}{2}$$

$$\frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{58+x}{8}$$

از طرفی میانگین برابر است با:

این دو باید با هم برابر باشند، پس داریم:

$$\frac{7+x}{2} = \frac{58+x}{8} \Rightarrow 28+4x = 58+x \Rightarrow x = \frac{30}{3} = 10$$

۱۵ ۴ با توجه به اطلاعات مسئله، جمعیت فعال برابر است با:

$$16440 + 800 + 1760 = 19000$$

$$800 + 1760 = 2560$$

جمعیت بیکار برابر است با:

با اضافه شدن x نفر به شاغل‌ها از بیکارها x نفر کم می‌شوند و در این حین جمعیت فعال تغییر نمی‌کند، پس معادله زیر ایجاد می‌شود:

$$\frac{11}{100} = \frac{2560-x}{19000} \Rightarrow 11 \times 190 = 2560 - x \Rightarrow 2090 = 2560 - x$$

$$\Rightarrow x = 2560 - 2090 = 470$$

۹ ۴ ابتدا دامنه مشترک هر سه تابع را مشخص می‌کنیم:

$$D_f = \mathbb{R}, D_g = x < 0, D_h = -4 < x \leq 4$$

$$D = -4 < x < 0$$

در دامنه مشترک ضابطه هر یک از توابع را مشخص می‌کنیم:

$$f(x) = -2x, g(x) = -1, h(x) = -3x$$

حاصل ضابطه y را مشخص می‌کنیم:

$$y = -2x - 1 - (-3x) = -2x - 1 + 3x = x - 1$$

۱۰ ۳ تورم و خط فقر به صورت زیر تعریف می‌شوند:

تورم، متوسط تغییر قیمت کالاها و خدمات در طول زمان می‌باشد.

خط فقر، حداقل درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه، مورد نیاز است.

۱۱ ۴ روش اول: در سال ۱۳۹۰ مجموع هزینه خرید این دو کالا

برابر است با:

$$310 + 400 = 710 \text{ میلیون تومان}$$

برای محاسبه هزینه‌ها براساس شاخص بهای هر ماده در سال مورد نظر به ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

$$310 \times \frac{280}{100} = 868 \text{ میلیون تومان}$$

$$400 \times \frac{510}{100} = 2040 \text{ میلیون تومان}$$

در سال ۱۴۰۳ مجموع هزینه خرید این دو ماده برابر است با:

$$868 + 2040 = 2908 \text{ میلیون تومان}$$

در آخر داریم:

$$\frac{2908}{710} = 4$$

روش دوم: چون خواسته سؤال تغییرات تقریبی است می‌توان گفت میانگین شاخص بهای دو ماده نسبت به سال پایه تقریباً ۴ برابر شده است و گزینه (۴) درست است.

$$\frac{280 + 510}{2} = \frac{790}{2} = 395 \text{ و } \frac{395}{100} = 3.95 = 4$$

۱۲ ۱ با توجه به اطلاعات سوال، ابتدا باید شاخص بهای این سه کالا

را محاسبه کنیم:

$$\text{شاخص بهای} = \frac{(2000 \times 2500) + (40 \times 600000) + (50 \times 75000)}{(2000 \times 2000) + (40 \times 550000) + (50 \times 25000)} \times 100$$

$$= \frac{3275}{385} \times 100 = 850$$

$$850 - 100 = 750$$

پس مقدار تورم برابر است با:

۱۳ ۱ ابتدا مقادیر زیر را باید محاسبه کنیم:

$$\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} = \frac{9800}{700} = 14$$

$$\text{درصد کلمات دشوار} = \frac{1470}{9800} \times 100 = 15$$

پس داریم:

$$[0.4(15+14)] = [0.4 \times 29] = [11.6] = 11$$

علوم و فنون ادبی

۱۶ بررسی ویژگی‌های سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

(۱) جمع بستن کلمات با (ات) دفعات - فراوانی لغات ترکی و مغولی: بیگ - اویماق - قزلباش - قشون

(۲) جمع بستن کلمات با (ات): محاربات - کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد: به در رفت

(۴) آوردن جملات طولانی - آوردن تنایع اضافات در مقام تمجید

۱۷ ۴ مجالس المؤمنین قاضی نورالله شوشتری: نثر ساده

رشحات عین‌الحیات علی‌بن حسین واعظ کاشفی: نثر ساده

۱۸ ۲ این مورد مربوط به «قلمرو ادبی» است.

۱۹ ۳ این مورد مربوط به «قلمرو ادبی» است.

۲۰ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شعر هندی شعری معنی‌گرا است. - تکرار قافیه در شعر سبک هندی امری طبیعی است.

(۳) «بی‌دقتی در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌ها در شعر این دوره مشهود است» مربوط به سطح زبانی است.

(۴) کوشش شاعر سبک هندی ارائه خیال خاص و معنی برجسته است. - در شعر سبک هندی آرایه‌های بیان و بدیع جز به صورت طبیعی و تصادفی کمتر استفاده شده است.

۲۱ ۱ ویژگی‌های سبک هندی در سایر گزینه‌ها:

(۲) بهره‌گیری از تلمیح برای مضمون‌سازی، بهره‌گیری از استعاره‌های تخیلی (ویژگی شعر بیدل)

(۳) رواج واژه‌هایی که تا زمان سبک هندی کمتر در شعر کاربرد داشت مانند (شیشه)

(۴) استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ (خواهم شدن)

۲۲ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حس آمیزی (حدیث تلخ - چاشنی‌بخش بودن دشنام)، تشبیه: دشنام مانند چاشنی

(۲) حسن تعلیل (دلیل ادعایی و ادبی برای بالا بودن ابرو نسبت به چشم)

(۳) اسلوب معادله

۲۳ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) تشبیه: سرو سهی مانند الف نسخ - قامت تو مانند سرو سهی - استعاره: ندارد

(۲) تشبیه: خاک قدم یار مانند تحفه - استعاره: ۱- سرمه کشیدن صبا به نرگس (حذف مشبهه) ۲- «سرمه» استعاره از نسیم ۳- نابینا بودن نرگس

(۳) تشبیه: یورتگه سینه - خیمه تن (اضافه تشبیهی) - استعاره: ای دل

(۴) تشبیه: تو چون درخت - تو چون خس - استعاره: «کوی» استعاره از عشق - «پاد» استعاره از سختی‌های راه عشق

۲۴ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ایام» مجاز از روزگار و زندگی

(۳) «زبان» مجاز از سخن - «دست» مجاز از پنجه

(۴) «حرف» مجاز از سخن

۲۵ ۳ وزن عروضی گزینه (۳): «مستفعلن مستفعلن مستفعلن»

وزن عروضی سایر گزینه‌ها: «مفتعلن مفتعلن فاعلن»

۲۶ ۲ بررسی وزن دوری در گزینه (۲):

زان	غم	ز	ها	ی	فت	تان	زان	شی	و	ها	ی	شی	رین
حی	ران	ش	دی	م	جی	ران	شی	دا	ش	دی	م	شی	دا
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-

توجه: در وزن دوری میانه هر مصراع با درنگ و مکثی آشکار همراه است. این درنگ در این بیت وجود دارد.

این بیت به دو صورت قابل تقطیع است:

۱- مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

۲- مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن یا مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف (فع لن)

(۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۲۷ ۱ تقطیع هجایی و بررسی وزن بیت گزینه (۱):

ز	هی	نو	ر	ز	هی	نور	ز	هی	را	ی	ت	مَن	صور
ز	هی	آ	ی	ت	مَش	هور	ت	قد	دُس	و	ت	عا	لا
-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	-	-

وزن (۱): فعولن فاعلاتن فعولن فاعلاتن

وزن (۲): مفاعیل فعولن مفاعیل فعولن

توجه: در وزن هسان دولختی هر نیم مصراع در حکم یک مصراع است. بنابراین هجای پایان نیم مصراع باید بلند تلفظ شود. در این بیت دو هجای (نور و صور) بلند تلفظ می‌شوند.

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۲) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(۳) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعولن

(۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن یا مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف (فع لن)

۲۸ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) وزن هر مصراع از این شعر «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است. بنابراین دارای پایه‌های آوایی هسان است.

(۲) مفهوم بیت این گزینه «ناگزیر بودن از سرنوشت» است. در بیت دوم شعر نیز به قضا و سرنوشت اشاره شده و انسان را تسلیم سرنوشت دانسته است.

(۳) ویژگی فکری شعر سبک هندی در شعر دیده می‌شود. (بیان مطالب فلسفی گذشتگان به شیوه شاعر سبک هندی - وجود ابهام در برخی مفاهیم شعر - ارائه خیال خاص و معنی برجسته).

(۴) استعاره: «خاک و گل» استعاره از تعلقات دنیا - «تیغ» استعاره از مکافات تشبیه: ندارد - مجاز: «هوا» مجاز از آسمان

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۸ - ۳۱):

۳۱ ۴ ترجمه کلمات مهم: لَا تَأْكُلُوا: نخورید / مِمَّا: از آن چه (من + ما) /

لَمْ يَذْكُرْ: یاد نشده است / اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ: اسم خداوند بر آن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حرف جرّ «من» در «مِمَّا» لحاظ نشده است.
(۲) «هر چیز» نادرست است. «لَمْ يَذْكُرْ» معادل ماضی منفی است نه مضارع منفی: یاد نشده است.

(۳) «لَمْ يَذْكُرْ» فعل مجهول است نه معلوم و معنای ماضی منفی دارد. «لَا تَأْكُلُوا» نهی است.

۳۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: كَانَ لَهَا أَبٌ: پدری داشت / يَفْكُ الْأَسِيرِ:

اسیر را آزاد می‌کرد / يُعِينُ الضَّعِيفَ: به ضعیف کمک می‌کرد / عِنْدَ: هنگام / شَدَائِدِ الدَّهْرِ: سختی‌های روزگار

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَهَا» در ترجمه لحاظ نشده است. «عِنْدَ» نادرست ترجمه شده است.
(۲) «پدرش» نادرست است. «لَهَا» در ترجمه لحاظ نشده است. «در» ترجمه غلطی از «عِنْدَ» است.

(۴) «كَانَ + يَفْكُ» و «يُعِينُ» معادل ماضی استمراری هستند نه بعید. «شَدَائِدِ» جمع است.

۳۳ ۳ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ الْكِتَابَ الْفَافِيْدَ: کتاب مفید / يُضِيءُ:

روشن می‌سازد / عَقْلَ قَارِئِهِ: عقل خواننده‌اش را / يُنْقِذُهُ: او را نجات می‌دهد / مُصِيبَةُ الْجَهْلِ: مصیبت نادانی / فَهُوَ خَيْرُ جَلِيسٍ: پس آن بهترین همنشین است / كُلُّ زَمَانٍ: هر زمانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «کتابی سودبخش است که» ترجمه نادرستی است و با ساختار عبارت عربی هماهنگ نیست. «باشد» معادلی ندارد. «او» در «همنشین او» اضافی است.
(۲) «آن است که» معادلی ندارد. ضمیر «ه» در «قَارِئِهِ» ترجمه نشده است. «اوست» نادرست است.

(۴) «کتابی است که» معادلی ندارد. «چه خوب همنشینی» ترجمه عبارت عربی نیست.

۳۴ ۲ ترجمه کلمات مهم: يَقْذِفُ: می‌افکند / أَوْلِيَاءُ: دوستان

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مانند: مثل، گ» معادلی ندارد. «قلوب» جمع است. «يَقْذِفُ» نادرست ترجمه شده است.

(۳) «همان» معادلی ندارد. «أَوْلِيَاءُ» نادرست ترجمه شده است.

(۴) «يَقْذِفُ» مضارع است نه ماضی. ضمناً نادرست ترجمه شده است.

۲۹ ۴ هر دو بیت سؤال و گزینه (۴) به این نکته اشاره دارند که

«عاشق فقط خواهان دوست است»

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشق همیشه به یاد یار است.

(۲) طلب عشق برای همه

(۳) توصیف یار

۳۰ ۲ مفهوم مشترک ابیات (ب) و (ج): ناپایداری دنیا

مفهوم سایر ابیات:

مفهوم بیت (الف): توصیه به ترک طمع

مفهوم بیت (د): ترک تعلقات

تاریخ

۴۶ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف (۲) شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و از شاگردان بهاء‌الدین محمدبن حسین عاملی و خالق نظام فلسفی نوینی از تلفیق میراث گراندقدر چهار مکتب فلسفی بزرگ بود.

د) فلسفه اشراق و کلام، جزئی از مکاتبی بود که (۲) در نظام فلسفی خود در عصر صفوی از آن‌ها بهره گرفت.

۴۷ ۳ بررسی عبارت‌ها:

الف) اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی در دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود ← شاه تهماسب

ب) فراهم آمدن موجبات وحدت سیاسی و جغرافیایی ایران ← شاه اسماعیل ج) تحت تسلط قرار گرفتن بخش وسیعی از سرزمین شرق ایران تا رود جیحون

← شاه اسماعیل

د) دستیابی الله وردی‌خان گرجی به بالاترین مقامات سیاسی و نظامی ← شاه عباس

ه) تبدیل زمین‌های فراوان به املاک خاصه پادشاهی ← شاه عباس

و) تثبیت و تحکیم پایه‌های حکومت صفوی ← شاه تهماسب

۴۸ ۲ بررسی عبارت‌ها:

الف) هنر سفالگری، با استفاده از نقوش جانوری و گیاهی توسعه یافت و مراکز مهم سفالگری عصر سامانی از شرق ایران، یعنی نیشابور و سمرقند، به تدریج به مناطق مرکزی مانند کاشان انتقال یافت: سلجوقی

ب) هنر نگارگری که تلفیقی از سنت‌های نقاشی ایرانی و چینی بود، بیشتر در کتاب‌آرایی و مصور ساختن کتاب‌های تاریخی و متون ادبی و نیز کتاب‌های پزشکی، جانورشناسی و نجوم جلوه‌گر شد: ایلخانی

ج) سرشناس‌ترین معماران این دوره، قوام‌الدین و غیاث‌الدین شیرازی و محمدبن محمود اصفهانی بودند که استادانی بی‌هتا در فنون معماری به شمار می‌روند: تیموری

د) ویژگی مهم معماری این دوره، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبد، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزئین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره هم‌چنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزئین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد: ایلخانی و تیموری

۴۹ ۱ بررسی عبارت‌ها:

الف) حمله به ری که تحت حاکمیت آل‌بویه بود و قتل مردم شهر به بهانه اسماعیلی بودن: محمود غزنوی

ب) گسترش قلمرو از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه: آل‌بارسلان سلجوقی

ج) نبرد سرنوشت‌ساز دندانقان: مسعود غزنوی

د) نبرد ملازگرد: آل‌بارسلان سلجوقی

۳۵ ۳ ترجمه کلمات مهم: تَغْلَمِي: صحبت کن / ضَعْ زُمَيْلَاتُكَ: با

همکلاسی هایت / لَيْعَلَمَنْ: تا بدانند / كَيْفَ: چگونه / يُمَكِّنُ لَهْنُ: برایشان امکان‌پذیر است، می‌توانند / اَنْ يَنْجَحْنَ: موفق شوند / اِسْرَاجُهَا الدَّرَاسِيَّةُ: برنامه‌های درسی‌شان

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «يُمَكِّنُ لَهْنُ» ترجمه نشده است.

۲) «تا بدانی» کاملاً نادرست است. «توانستند» نادرست است.

۴) «چه باید» کاملاً نادرست است. «لَ» در «لَيْعَلَمَنْ» لام امر نیست. «لَهْنُ» در «يُمَكِّنُ لَهْنُ» ترجمه نشده است.

۳۶ ۲ «لَمْ تَفْهَمُوا: نفهمیده‌اید»

۳۷ ۱ «تَهْلِكُ: هلاک می‌شوی، از بین می‌روی»

۳۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «الَّذِي» اضافی است.

۲) «سراب» معرفه است اما به صورت نکره آمده است: کَالسَّرَابِ. «ما هو» نادرست است.

۴) «نزدیک می‌نماید» نادرست تعریب شده است.

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ و ۳۹):

۳۹ ۲ «لَا تَجِبْ» متعدی است، نه لازم (مفعول می‌پذیرد). ضمناً

«لَا»ی آن لای نفی است، نه نهی!

۴۰ ۲ «العَاقِلُ» بر وزن فاعِل اسم فاعل از فعل ثلاثی مجرد است، نه ثلاثی مزید. هم‌چنین مضاف‌الیه است، نه صفت.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۵-۴۱):

۴۱ ۱ «يُسَاعِدُ» درست است؛ چون معلوم است نه مجهول! «تَعْلَمُ» مصدر باب «تَفْعُلُ» درست است.

۴۲ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) ای هم‌کلاسی من؛ زیرا من قصد بی‌احترامی به تو را نداشتم؛ مرا ببخش

۲) می‌توانی اعتبار تلفن همراهت را از طریق اینترنت!؛ شارژ کنی

۳) ما باید را یاد بگیریم تا در دریا غرق نشویم؛ راه رفتن (نادرست است. درست: السَّباحَةُ: شنا کردن)

۴) گاندی دوست داشت را در دنیا پخش کند؛ صلح

۴۳ ۲ «مؤمن کم‌سخن و پُرکار است.» پیام این عبارت تأکید بر

اهمیت عمل و رفتار و نه گفتار خالی است! گزینه (۲) نیز بر همین پیام تأکید دارد.

۴۴ ۱ «أَسِيرٌ: اسیر شده بود» فعل مجهولی است که اسم نکره (جُندِيّ) قبل خود را توصیف می‌کند (جمله وصفیه است).

۴۵ ۴ «لَمْ + فعل مضارع» معادل ماضی منفی است: لَمْ أَفْعَلْ = ما فَعَلْتُ (انجام ندادم).

جغرافیا

۵۶ ۳ رابطه A در طرح‌واره داده‌شده در صورت سؤال، به تأثیرگذاری تصمیمات سیاسی (مدیریت سیاسی) بر فضای جغرافیا اشاره دارد.

بررسی عبارت‌ها:

الف) کشمکش بین روسیه و اوکراین بر سر شبه‌جزیره کریمه ← تأثیر جغرافیا (فضای جغرافیایی) بر سیاست

ب) احداث تونل مانش بین انگلستان و فرانسه ← تأثیر سیاست (مدیریت سیاسی) بر فضای جغرافیایی (جغرافیا)

ج) احداث جزایر مصنوعی در آب‌های خلیج فارس توسط دولت امارات ← تأثیر سیاست (مدیریت سیاسی) بر فضای جغرافیایی (جغرافیا)

د) انتخاب جزیره گیش به عنوان منطقه آزاد تجاری ← تأثیر سیاست (مدیریت سیاسی) بر فضای جغرافیایی (جغرافیا)

۵۷ ۲ امروزه کشورهای سلطه‌گر نظیر آمریکا و انگلیس با ایجاد پایگاه‌های نظامی و نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس، سعی می‌کنند که کنترل منطقه خلیج فارس را به دست گیرند.

۵۸ ۲ الف) مرز کره شمالی و کره جنوبی ← غیرطبیعی (مصنوعی)

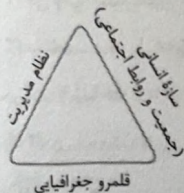
ب) مرز ایران و افغانستان ← غیرطبیعی (مصنوعی)

ج) مرز آمریکا و کانادا ← غیرطبیعی (مصنوعی)

د) مرز هند و پاکستان ← تطبیقی

۵۹ ۴ حکومت‌ها برای اداره آسان‌تر فضای جغرافیایی کشورها و ارائه خدمات مناسب به شهروندان، به مرزبندی سیاسی - اداری در داخل کشور می‌پردازند. میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشور از نظر بودجه، تأمین منابع مالی و قوانین و ... در کشورهای مختلف، متفاوت است و به نوع نظام سیاسی آن‌ها بستگی دارد.

۶۰ ۳ منظور از سازه (ساختار انسانی) جمعیت و روابط اجتماعی بین افراد است.

توجه: ملت، جمعیتی است که در قلمرو یک سرزمین مشخص مستقر شده‌اند و اشتراکات تاریخی، زبانی، مذهبی، اقتصادی و آرمان‌های مشترکی دارند. ملت، عنصر بنیادین یک کشور است و بدون آن، کشور معنا و مفهومی ندارد.

وظایف عمده دولت در مدیریت و اداره سازه یا ساختار انسانی: وضع قوانین و مقررات، رسیدگی به اختلافات، قضاوت، خدمات‌رسانی به مردم و رفاه و تأمین اجتماعی و بهداشت، آموزش و ...

۵۰ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مرگ نظام‌الملک و ملک‌شاه (علت) ← ضعف سلجوقیان (معلول) / تیمرگی روابط با خلیفه عباسی (علت) ← برگزیدن یکی از سادات حسینی به خلافت توسط سلطان محمد (معلول)

۲) رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها در دوره سلجوقی (علت) ← گسترش ربض (معلول)

۴) غنای تولیدات فلزکاری عصر سلجوقی (علت) ← انتقال این هنر به سرزمین‌های غرب قلمرو اسلامی (معلول)

۵۱ ۲ بررسی عبارت‌ها: نادرست:

ب) فخر رازی: فلسفه و کلام دوره سلجوقی

ج) خیام: نجوم دوره سلجوقی

نکته: فردوسی شاعر اواخر دوره سامانی و اوایل دوره غزنوی بود.

۵۲ ۴ در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل‌بویه، فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود. بدون شک، سلسله‌های ایرانی به ویژه سامانیان و آل‌بویه سهم بسزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند.

۵۳ ۳ بررسی عبارت‌ها: نادرست:

الف) به معلمان مدارس، مدرس می‌گفتند. مدرسان دستیارانی داشتند که به آن‌ها خلیفه (مبصر) یا معید گفته می‌شد.

ج) نظامیه‌ها به همت خواجه نظام‌الملک توسی ساخته شدند.

د) مدرسه در عصر صفوی، مرکزی برای آموزش معارف دینی و علوم دیگر بود.

۵۴ ۳ از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دوره صفوی می‌توان به کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول، احسن‌التواریخ تألیف حسن‌بیگ روملو در زمان سلطنت شاه تهماسب اول و کتاب تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندربیک منشی مربوط به دوره شاه عباس اول اشاره کرد.

۵۵ ۱ تقریباً همزمان با زوال حکومت ایلخانان در ایران، حاکمان مغولی

ماوراءالنهر نیز رو به ضعف نهادند و رقابت و درگیری شدیدی میان سران و فرماندهان قبایل برای کسب قدرت به وجود آمد. در این میان، تیمور گورکانی بر رقیبان خود غلبه کرد و حکومت ماوراءالنهر را به دست گرفت. (۷۷۱ ق.) تیمور سپس در سه مرحله یورش که هم‌چون هجوم مغول‌ها، با کشتار فراوان همراه بود، سرتاسر ایران را تحت سیطره خود درآورد.

جامعه‌شناسی

۶۶ ۱ در فرهنگ غرب، گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده است و حتی برای پاسخ دادن به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند.

طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال‌های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت. بعضی متفکران از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین «افول سکولاریسم» و «پساسکولاریسم» یاد کردند.

۶۷ ۳ تردید درباره مبانی علوم تجربی غربی، در حقیقت تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب یعنی لایه‌های عمیق یا همان فلسفه روشنگری بود. فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

۶۸ ۲ در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، جهان غرب برای برون‌رفت از بحران معرفتی، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد. شناخت عقلی جدید نیز دوام نیاورد و به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

بحران معرفتی - علمی غرب در ابعاد زیر ظاهر شد:

۱- افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن

۲- ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

۶۹ ۴ دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند، زیرا از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهایی داشته است. از جمله این‌که برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت و بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید.

اجلاس هزاره ادیان در آستانه قرن بیست و یکم در نیویورک برگزار شد و در آن، دانشمندانی از ادیان گوناگون جهان، گرد هم آمدند تا نقش دین را در استقرار صلح جهان بررسی کنند.

۷۰ ۲ تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بودند. جهان غرب برای برون‌رفت از بحران معرفتی در دوران رنسانس، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد. دولت‌های کشورهای مسلمان به میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند.

مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی است.

۶۱ ۳ همه موارد داده‌شده از جمله عواملی هستند که در انتخاب

یک مکان به عنوان پایتخت مؤثرند.

۶۲ ۳ بررسی عبارت‌های نادرست،

ج) حراست از قلمرو و مرزهای کشور، یکی از وظایف عمده مدیریت کشور در بخش اداره امور سرزمین است.

د) مرزهای تحمیلی، مرزهایی هستند که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است. در نتیجه، افراد یک ملت یا قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌اند، از هم جدا می‌کند و موجب می‌شود در دو کشور همسایه و در دو حکومت جداگانه قرار بگیرند، مانند مرز ایران و افغانستان.

۶۳ ۴ A ← آب‌های داخلی

B ← دریای سرزمینی

خط مبنا، پایین‌ترین حد جزر در دریاست. به آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل) آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌هاست. از خط مبنا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن هم متعلق به کشور مجاور دریاست اما سایر کشورها در آن منطقه، حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند.

توجه: آب‌های آزاد، به بخش‌هایی از دریا گفته می‌شود که در مالکیت هیچ کشوری قرار ندارند. در آب‌های آزاد کشتی‌رانی، فعالیت نظامی، ماهیگیری، ایجاد تأسیسات و تحقیقات برای همه کشورها آزاد است؛ مشروط به این‌که مخل دریانوردی بین‌المللی نباشد.

۶۴ ۳ در نظام سیاسی فدرال نیز، حکومت مرکزی نقش

هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده ایالت‌ها را بر عهده دارد و ایالت‌ها در دفاع، سیاست خارجی و واحد پول ملی از حکومت مرکزی تبعیت می‌کنند.

۶۵ ۴ تنها عبارت «د» صحیح است.

A ← انواع حکومت‌ها از نظر مدیریت فضای جغرافیایی و توزیع قدرت در پهنه سرزمین: یکپارچه، فدرال و ترکیبی - ناحیه‌ای

B ← انواع نواحی از نظر مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند: ناحیه فروملی، ملی، فراملی (منطقه‌ای)، و ناحیه سیاسی ویژه

بررسی عبارت‌ها:

الف) اتحادیه اروپا یک ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای) است و با مدل B مرتبط است.

ب) در کشور استرالیا، هر ایالت دارای مجلس قانون‌گذاری مجزا است.

ج) بندر هنگ‌کنگ از جمله نواحی خودمختار جهان است.

د) فرانسه به عنوان یک ناحیه سیاسی ملی، دارای نظام سیاسی تک‌ساخت و یکپارچه است.

فلسفه

۷۶ ۱ از آن جا که مجموعه آثار افلاطون منعکس کننده اندیشه های سقراط نیز هست، می توان گفت که دیدگاه افلاطون، به میزان زیادی، منعکس کننده دیدگاه استاد وی، سقراط نیز هست.

۷۷ ۴ از نظر افلاطون، نفس بالارزش ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین وسیله نفس زیبا شود و به فضائل آراسته گردد. به عبارت دیگر، اگرچه نفس از نظر افلاطون بالارزش ترین دارایی انسان است، اما این که همیشه و در هر حالتی به فضائل آراسته باشد، درست نیست. یعنی نفس می تواند از فضائل دور شود. به همین دلیل افلاطون می گوید: «توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد». بنابراین، این گزینه به درستی ویژگی های نفس را براساس دیدگاه انسان شناسی فلسفی افلاطون توصیف نمی کند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱، ۲ و ۳) افلاطون به صورت روشن بیان کرد که انسان، علاوه بر بدن، دارای حقیقتی برتر است که محدودیت های بدن را ندارد. این حقیقت برتر همان نفس است که قابل رؤیت نیست. او می گوید: «تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نفس است و این نفس چیزی نامرئی است.» او هم چنین می گوید: «نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می کند و غیرفانی و جاوید است.» ارسطو نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن.

۷۸ ۱ ارسطو نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن. بدن بدون نفس، یک موجود مرده است.

بررسی سایر گزینه ها:

۲، ۳ و ۴) با دیدگاه ارسطو سازگار نیست. زیرا وقتی می گوئیم «بدن بدون نفس» پس در این صورت نه می توان گفت «بدن» موجودی است که نفس آن به طور کامل به فعلیت رسیده است و نه می توان گفت «بدن» موجودی است که نفس آن هنوز در حالت بالقوه باقی مانده است. حتی نمی توان گفت که «بدن» موجودی است که به حیات خود ادامه می دهد؛ زیرا ارسطو به طور واضح می گوید: بدن بدون نفس، یک موجود مرده است.

۷۹ ۲ از نظر دکارت، بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی دهد. از نظر وی، «من» همان «روح» یا «نفس» است که مرکز اندیشه های ماست. روح از قوانین فیزیکی آزاد است ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می کند و آزاد نیست.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) از نظر دکارت، روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت های متفاوت دارند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می کند. ۳) دکارت می گوید روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت های متفاوت دارند. پس دکارت بر تمایز کامل بین نفس (ذهن) و بدن تأکید داشت و معتقد بود که این دو جوهر هیچ خاصیت مشترکی ندارند. ۴) دکارت، بدن را ماشینی پیچیده می داند که به طور خودکار فعالیت می کند. یعنی از نظر وی، بدن و نفس دو جوهر مستقل هستند. پس بدن می تواند بدون نفس وجود داشته باشد.

۷۱ ۲ «فقاہت» و «عدالت» که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت های قومی، باقی مانده بودند. حکومت منورالفکران غربگرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به دنبال داشت و این استبداد، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می ساخت.

خرافه پرستی، شیطان پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان های شرقی و سرخ پوستی، نمونه هایی از بازار معنویت های کاذب و دروغین هستند. در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد. در این فرهنگ، گرایش ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

۷۲ ۴ الف) منورالفکران غربگرا، نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرصت می دانستند. ب) آتاتورک در ترکیه، رضاخان در ایران و امان الله خان در افغانستان، سه نمونه از قدرت های سکولاری اند که آرمان های منورالفکران غربزده را با حمایت دولت های غربی دنبال می کردند.

ج) بسیاری از نخستین بیدارگران اسلامی، وحدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می کردند و قومیت های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می شناختند.

د) به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه منورالفکران غربگرا که بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می یافتند، نیز خود را بیدارگر می نامیدند.

۷۳ ۲ نخستین بیدارگران اسلامی، به خطر کشورهای (جوامع) غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند، آن ها خطر غرب را بیشتر در سلطه گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می دیدند. برخی از آنان، دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می دانستند و اقدامات سید جمال الدین اسدآبادی و شاگردان او در دیگر کشورهای اسلامی، نمونه ای از حرکت نخستین بیدارگران اسلامی در جهان اسلام است.

بررسی عبارت نادرست:

۷۴ ۱ ج) تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ (نه منورالفکران غربگرا)، در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند و جریان چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود. با فروپاشی بلوک شرق، جاذبه های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت.

۷۵ ۳ حرکت اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود. برخی از آنان، آشکارا اندیشه های غیرتوحیدی را مطرح می کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می کردند، حتی گاهی اندیشه های خود را در پوشش دینی بیان می داشتند. به این ترتیب، روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری پیدا شدند که شیفته فرهنگ غرب بودند. این گروه (که بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می یافتند) نیز خود را بیدارگر می نامیدند، اما اعتراض روشنفکران چپ به منورالفکران غربگرا (نه عکس آن) از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام های لیبرالیستی و سرمایه داری شکل می گرفت.

۸۳ ۳ فیلسوفان مسلمان، با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و بیرون آن دو به دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند و آثاری از خود باقی گذاشتند که شایسته قدردانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در واقع، فیلسوفان مسلمان از اندیشه‌های فلاسفه یونانی مانند ارسطو و افلاطون بهره بردند و آن‌ها را با آموزه‌های دینی اسلام تلفیق کردند. بنابراین، رد کامل اندیشه‌های یونانی با رویکرد فیلسوفان مسلمان سازگار نیست.

(۲) فیلسوفان مسلمان معمولاً بر اصالت عقل تأکید داشتند و از روش‌های عقلی برای شناخت حقیقت انسان استفاده می‌کردند.

(۴) فیلسوفان مسلمان صرفاً به وحی اکتفا نکردند، بلکه از عقل و تجربه نیز به طور گسترده استفاده کردند. رویکرد آن‌ها ترکیبی از عقل، وحی و تجربه بود.

۸۴ ۲ گزینه (۲) با دیدگاه فیلسوفان مسلمان در تضاد است. آنان معتقدند که ویژگی‌های متعالی انسان ناشی از بُعد مجرد انسان یعنی همان نفس اوست و صرفاً تأثیرات اخلاقی و تربیتی نمی‌توانند منشأ این ویژگی‌ها باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱، ۳ و ۴) فیلسوفان مسلمان، و به خصوص فارابی، ابن‌سینا، خواجه‌نصیر، سهروردی، میرداماد، ملاصدرا، سبزواری و نیز بسیاری از فیلسوفان مسلمان دوره معاصر تأکید می‌کنند که نمی‌توان انسان را به یک موجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای وی ویژگی‌هایی متعالی و ارزشمند مانند آزادگی، کرامت انسانی، نوع‌دوستی و فضائل از این قبیل قائل شد. پس این دیدگاه بر این باور استوار است که انسان موجودی دو بُعدی است که بُعد مادی او مربوط به جسم و طبیعت زمینی‌اش است، اما بُعد معنوی او که همان نفس یا روح است، منشأ ویژگی‌های متعالی مانند آزادگی، کرامت انسانی و نوع‌دوستی است و انسان بدون بُعد معنوی نفس نمی‌تواند به فضائل و ارزش‌های متعالی دست یابد، چرا که این ویژگی‌ها فراتر از محدودیت‌های صرفاً مادی و زمینی هستند و اگر صرفاً از منظر مادی نگریسته شوند، معنای خود را از دست می‌دهند.

۸۵ ۱ شیخ شهاب‌الدین سهروردی که یکی از فیلسوفان بزرگ جهان اسلام است و یک عارف و سالک الهی نیز محسوب می‌شود، با بهره‌مندی از الهامات و اشرافات معنوی خود، بسیاری از حقایق را از طریق شهود درونی به دست می‌آورد و تلاش می‌کند آن‌ها را به زبان فلسفه و استدلال بیان کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سهروردی معتقد است که استدلال فلسفی می‌تواند در کنار شهود عرفانی به کار رود و به تبیین حقایق کمک کند.

(۳) سهروردی معتقد است که شهود عرفانی و استدلال فلسفی می‌توانند با هم تعامل داشته باشند. شهود عرفانی منبع اصلی معرفت است و استدلال فلسفی می‌تواند به تبیین و توضیح آن کمک کند. بنابراین، این دو مسیر کاملاً مستقل نیستند.

(۴) سهروردی تعارضی ذاتی بین شهود عرفانی و استدلال فلسفی قائل نیست. او معتقد است که این دو می‌توانند مکمل یکدیگر باشند و استدلال فلسفی می‌تواند به تبیین حقایق کشف‌شده از طریق شهود کمک کند.

۸۵ ۲ کانت، با استدلال دیگری که با استدلال دکارت متفاوت بود، به اثبات حقیقت نفسانی انسان و اراده و اختیار آن پرداخت. او از این راه، نفس مختار و اراده آزاد انسان را اثبات کرد و گفت انسان یک موجود اخلاقی و برخوردار از وجدان اخلاقی است و یک چنین ویژگی بدون وجود اختیار و اراده آزاد معنا ندارد. اختیار نیز ویژگی نفس است، نه بدن که یک امر مادی است. به عبارتی، کانت اختیار و اراده آزاد را به عنوان ویژگی‌های نفس (نه بدن مادی) اثبات می‌کند و معتقد است که این ویژگی‌ها شرط لازم برای وجود اخلاق و وجدان اخلاقی در انسان هستند. بدون اختیار، انسان نمی‌تواند موجودی اخلاقی باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کانت اختیار و اراده آزاد انسان را صرفاً ساخته ذهن یا توجیهی برای اخلاق نمی‌داند، بلکه آن‌ها را به عنوان ویژگی‌های واقعی و ضروری نفس انسان در نظر می‌گیرد. از نظر کانت، اختیار و اراده آزاد، پیش‌شرط اخلاق هستند و نه صرفاً توجیهی ذهنی برای آن.

(۳) کانت اختیار و اراده آزاد را به بدن مادی انسان نسبت نمی‌دهد، بلکه آن‌ها را ویژگی‌های نفس انسان می‌داند. از نظر او، نفس نقش اصلی در شکل‌گیری اخلاق دارد، نه بدن مادی.

(۴) کانت، اخلاق را مبتنی بر اختیار و اراده آزاد انسان می‌داند، نه ناشی از تعامل بین یک حقیقت روحانی برتر (یعنی نفس) و بدن مادی.

۸۱ ۲ مارکس، فیلسوف ماتریالیست قرن نوزدهم نیز انسان را فقط یک موجود مادی می‌داند که نیازهای اصلی او را نیازهای مادی تشکیل می‌دهند و نیازهایی مانند نیاز به اجتماع و قانون و نیاز به اخلاق، همه به خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند.

۸۲ ۴ داروینیست‌ها که عقایدی نزدیک به ماتریالیست‌ها دارند، فیلسوفانی هستند که از نظریه داروین درباره پیدایش حیات و تحول تدریجی موجودات زنده و پیدایش انسان از حیوان، نتایج فلسفی گرفتند و گفتند که انسان چیزی نیست، جز یک حیوان راست‌قامت؛ با این تفاوت که از سایر حیوانات پیچیده‌تر است و همان‌طور که یک کرم با یک پرنده تفاوت ندارد و هر دو حیوان شمرده می‌شوند، انسان نیز به‌جز پیچیدگی بیشتر، تفاوت حقیقی با آن‌ها ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲) با توجه به دیدگاه داروینیست‌ها که در گزینه (۴) توضیح دادیم، می‌توان گفت که از نظر آنان، انسان‌ها نیز بخشی از طبیعت هستند و تفاوت‌هایشان با دیگر حیوانات ناشی از فرآیندهای تکاملی و پیچیدگی بیشتر است، نه این‌که ماهیتاً موجوداتی کاملاً متمایز یا برتر باشند.

(۳) از نظر داروینیست‌ها، انسان به‌جز پیچیدگی بیشتر، تفاوت حقیقی با آن‌ها ندارد. یعنی پیچیدگی بیشتر، تنها ویژگی منحصر به فرد انسان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) چون ملاصدرا می‌گوید هر اتفاقی در روح بیفتد، در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد، بر روح تأثیر می‌گذارد؛ پس از نظر ملاصدرا، روح موجودی مستقل از بدن نیست.

(۳) ملاصدرا به وحدت حقیقی روح و بدن معتقد است، نه جدایی آن‌ها. از نظر او روح و بدن دو جنبه متفاوت از یک حقیقت واحد هستند که همواره بر هم تأثیر متقابل دارند، نه فقط در شرایط خاص.

(۴) ملاصدرا به هیچ وجه قائل به جدایی کامل روح و بدن نیست.

۹۰ (۴) از منظر مکتب فلسفی ملاصدرا، اگرچه انسان ظرفیت استعداد بی‌نهایت دارد، اما این استعداد، به معنای رسیدن حتمی وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود، این ظرفیت را به فعلیت برساند. یعنی باید مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب نماید و با ایمان و عمل، این مسیر را طی کند. البته او اختیار دارد که مسیرهای دیگری غیر از مسیر تکامل را برگزیند. بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی، معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت، شجاع خواهد بود یا ترسو؟ بخشنده خواهد بود یا بخیل؟ عالم خواهد بود یا نادان؟ همه این‌ها به صورت بالقوه در وجود انسان هست و بالفعل شدن هر کدام از آن‌ها، به گزینش‌ها و شیوه زندگی افراد مربوط است. پس گزینه (۴) نادرست است؛ زیرا براساس دیدگاه ملاصدرا، هویت انسان ثابت نیست و در حال تغییر و تحول است. حتی ذات انسان نیز در طول زمان و براساس اعمال و تجربیاتش دگرگون می‌شود.

۸۶ (۳) سهروردی می‌گفت خدا یا همان نورالانوار، مشرق عالم است و از خداست که انوار بعدی طلوع می‌کنند. آن‌جا که نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، مغرب عالم قرار گرفته است.

۸۷ (۴) سهروردی عقیده داشت که نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی اوست. این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. او می‌گفت خدا یا همان نورالانوار، مشرق عالم است و از خداست که انوار بعدی طلوع می‌کنند. آن‌جا که نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، مغرب عالم قرار گرفته است. وی نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن جاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سهروردی نفس انسانی را ترکیبی مساوی از نور و ظلمت نمی‌داند. در فلسفه او، نفس انسان جنبه نورانی دارد و تمایل شدیدی به بازگشت به مشرق عالم (نورالانوار) دارد.

(۲) گرچه نفس انسانی، نور خود را از منبع اصلی نور (نورالانوار) گرفته است، اما این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. پس نفس انسانی همواره به حقیقت نورالانوار نزدیک نیست. نفس نیاز به سیر صعودی و تلاش برای بازگشت به اصل خود دارد.

(۳) نفس انسانی در پایین‌ترین مرتبه وجود نیست. نفس انسانی که حقیقتی مربوط به مشرق عالم است، قابلیت صعود به مراتب بالاتر را دارد و می‌تواند به حقیقت نوری خود بازگردد.

۸۸ (۱) سهروردی می‌گفت خدا یا همان نورالانوار، مشرق عالم است و از خداست که انوار بعدی طلوع می‌کنند. آن‌جا که نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، مغرب عالم قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سهروردی می‌گوید: آن‌جا که نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد، مغرب عالم قرار گرفته است. پس مغرب عالم در فلسفه سهروردی، بیشتر به معنای دوری از نور و تنزل وجودی است، نه جدایی نفس از بدن.

(۳) از نظر سهروردی، نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی اوست. این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. خدا یا همان نورالانوار، مشرق عالم است.

(۴) در فلسفه سهروردی، مغرب عالم دقیقاً با مفاهیم نور و ظلمت مرتبط است.

۸۹ (۱) براساس حکمت متعالیه، روح، چیزی ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. از نظر ملاصدرا، روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه این‌ها وحدتی حقیقی دارند به گونه‌ای که یکی (روح) باطن دیگری (بدن) است. بنابراین هر اتفاقی در روح بیفتد، در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد، بر روح تأثیر می‌گذارد؛ به طور مثال، بدن بیمار، روح را هم کسل و بیمار می‌کند و بدن شاداب به روح هم شادابی می‌بخشد. هم‌چنین روح بانشاط، جسم را به فعالیت و کار می‌کشاند و روح افسرده، جسم را زمین‌گیر می‌کند.

روانشناسی

۹۱ ۱ منبع انگیزه در عبارت‌های اول، دوم و چهارم، بیرونی است، زیرا برای پاداش خارجی صورت گرفته است، اما منبع انگیزه در عبارت سوم، درونی است، زیرا منطبق بر نیازهای فطری است و به خاطر خود فعالیت است، نه دریافت پاداش.

۹۲ ۳ فرد برای رفع ناهماهنگی شناختی خود، رفتار را تغییر داده است ← درماندگی آموخته‌شده

اهداف بسیار کوچک و بی‌ارزش هرگز انگیزه تلاش و عمل در فرد ایجاد نمی‌کند. گزینه‌های (۱) و (۲) همگی درست هستند، اما در گزینه (۴) عبارت اول، نادرست است، زیرا بار ارزشی ناهماهنگی شناختی همیشه منفی است.

۹۳ ۲

عبارت اول ← پشتکار ← اسناد درونی، ناپایدار و قابل کنترل
عبارت دوم ← دشواری تکلیف ← اسناد بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل
عبارت سوم ← استعداد و توانایی ← اسناد درونی، پایدار و غیرقابل کنترل
عبارت چهارم ← تمرین منظم ← اسناد درونی، ناپایدار و قابل کنترل

۹۴ ۳ در این سؤال، فرد پیامد عمل خود را مستقل از تلاش خویش می‌داند. پس با درماندگی آموخته‌شده مواجه شده است، یعنی معتقد است چه تلاش کند چه نکند، به جایی نمی‌رسد.

۹۵ ۴ نگرش، مجموعه عوامل فرازستی است که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود.
انگیزه، عاملی است که شدت و جهت حرکت ما را به سوی رفتاری معین مشخص می‌کند.

عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.

۹۶ ۴ در گزینه (۴) اسناد به عامل کار بیشتر یعنی تلاش و کوشش، از آن‌جا که ناپایدار و قابل کنترل است، انگیزه جبران شکست را بیشتر می‌کند، اما در سایر گزینه‌ها انگیزه جبران شکست کم‌تر است؛ زیرا به عوامل غیرقابل کنترل و پایدار اشاره دارد.

۹۷ ۴ در تعارض گزینه (۴) فرد باید از بین دو موضوع ناخوشایند به اجبار یکی را انتخاب کند، پس با تعارض اجتناب - اجتناب مواجه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تعارض گرایش - اجتناب (۲) تعارض گرایش - گرایش

(۳) تعارض اجتناب - اجتناب

۹۸ ۳ روش میان‌بر در تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده بیشترین کاربرد را دارد.

۹۹ ۳ در بعضی مواقع، تصمیم‌گیری با خطر همراه است که در چنین حالتی، اطمینان کافی به نتایج وجود ندارد.

۱۰۰ ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) مستقیماً توسط شخص رهبری انتخاب می‌شود، اما رئیس مجلس توسط نمایندگان مجلس و از طریق رای‌گیری انتخاب می‌شود، پس تصمیمی گروهی است.